

XVII. YÜZYIL OSMANLI KAYSERİ'SİNDE MESKÛN SEYYİDLERE DAİR BAZI TESPİTLER*

Ayşegül GÜNGÖR**

Öz

Osmanlı dönemi seyyidleri ile ilgili olarak bazı genel araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalar incelendiğinde konunun uzun yıllar boyu ihmal edildiği, fakat son yıllarda konuya yönelik araştırmalarda hatırı sayılır bir artış yaşandığı gözlenmektedir. Literatürde gözlenen temel eksiklik, Osmanlı coğrafyasının farklı yer ve dönemlerindeki seyyidleri konu edinen ve sosyal tarih perspektifiyle hazırlanan çalışmaların azlığıdır. Bu gözlemden hareketle XVII. yüzyıl Kayseri seyyidleri hakkında bir araştırma yapmanın faydalı olacağı düşünölmüş ve XVII. yüzyıl Kayseri seyyidlerini tanıtan bu çalışma hazırlanmıştır. Çalışmanın kaynakları 13, 20/1, 41/1, 41/2, 55/1, 55/2, 57/1, 57/3, 59, 60/1, 60/2, 61/1, 61/2, 64/1, 64/2, 66/1, 66/2, 69, 74/2, 75, 77/1, 77/2, 78/1, 78/2, 78/3, 82/2, 88, 91, 91/1, 91/2, 91/3, 92, 96, 100/2, 104 numaralı Kayseri Şer'iyye Sicilleri, dönemin Mühimme Defterleri ve Osmanlı arşivindeki konu ile ilgili belgelerdir.

Anahtar kelime: Kayseri, Seyyid, Seyyide, Şer'iyye Sicilleri, XVII. yüzyıl.

SOME FINDINGS REGARDING RESIDENT SAYYIDS IN OTTOMAN KAYSERİ OF THE 17th CENTURY

Abstract

Some general researches have been carried out regarding the sayyids of the Ottoman period. When these studies are examined, it is observed that the subject has been neglected for many years, but there has been a considerable increase in research on the subject in recent years. The main deficiency observed in the literature is the scarcity of studies on the sayyids in different places and periods of the Ottoman geography and prepared with a social history perspective. Based on this observation, it was thought that it would be useful to make a research about the sayyids of Kayseri in the 17th century. This study, which introduces the 17th century Kayseri sayyids, has been prepared. The sources of the study are 13, 20/1, 41/1, 41/2, 55/1, 55/2, 57/1, 57/3, 59, 60/1, 60/2, 61/1, 61/2, 64/1, 64/2, 66/1, 66/2, 69, 74/2, 75, 77/1, 77/2, 78/1, 78/2, 78/3, 82/2, 88, 91, 91/1, 91/2, 91/ 3, 92, 96, 100/2, 104 numbered Kayseri court registers, some Mühimme registers and some documents in the Ottoman archives.

Key words: Kayseri, Sayyid, Sayyide, Şer'iyye Registers, 17th Century.

Giriş

Sözlükte “*efendi, bey, önder, sahip, faziletli, kerim*” gibi anlamlara gelen, Kur'an-ı Kerim'de “*toplumda seçkin bir yere sahip olan kimse (Al-i İmran 3/39)*” anlamında kullanılan seyyid kelimesi, terim olarak nesl-i pâk-i Muhammedî'ye mensup

* Çalışma, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı'nda Doç. Dr. Mehmet GEL danışmanlığında Ayşegül GÜNGÖR tarafından hazırlanmakta olan, “XVII. Yüzyılda Kayseri Sancağında Seyyidler” adlı Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-posta: gursafina@gmail.com, ORCID: 0000-0001-2345-6789

yüceltilmiş olan” anlamında kullanılmaktadır.¹ Hz. Peygamberin kızı Fatıma’nın, Hz. Hasan ile Hz. Hüseyin vasıtasıyla devam eden soyundan gelenler için seyyid ve şerif tabirleri kullanılmış, bunların toplum içinde rencide edilmemesi ve kendilerine olan saygının sarsılmaması, bütün İslam toplumlarında temel prensip olmuştur.² Seyyidler ve şerifler toplumda bilhassa sıkıntılı dönemlerde dualarına başvurulmuş insanlar olarak görülmüşlerdir.³ Seyyid ve şeriflere ekonomik ayrıcalıklar tanınmış, onlar için toplumun diğer kesimlerinden farklılıklarını yansıtan ve toplum içindeki statülerini pekiştiren bazı göstergeler belirlenmiştir.⁴

XI. yüzyılda Anadolu’ya yerleşmeye başlayan seyyidler, XII. yüzyıldan itibaren sülalelerini oluşturmaya başlamışlardır.⁵ Osmanlılar Memluk ve İlhanlıları takliden seyyid ve şeriflerin işleriyle meşgul olmak için Yıldırım Bayezid zamanında Nakibüleşraflık kurumunu oluşturmuştur. Fatih devrinde kaldırılan bu kurum II. Bayezid zamanında tekrar ihdas edilmiştir. Seyyid ve şeriflerden seçilen Nakibüleşraf⁶, bu grubun hususi işlerine bakar, neseplerini kayıt ve zapt eder, doğumlarını ve vefatlarını deftere geçirir, onları adi işlere ve şanlarına uygun olmayan sanatlara girmekten men ederdi. Fena hâllere düşmelerine mâni olur, haklarını korurdu.⁷ Nakibüleşrafa bağlı olarak Anadolu ve Rumeli şehirlerinde de Nakibüleşraf kaymakamları görev yapmıştır.⁸

Diğer Türk-İslam Devletlerinde olduğu gibi Osmanlılarda da şerâfet ve siyadetin kabulünün tek şartı, Âlî Fatıma soyundan olmaktı. Bu çerçevede seyyidlik ve şeriflik unvanı hem baba hem de anne tarafından alınabilmekteydi. Osmanlı toplumunda kadının evlendiğinde kocasının sosyal statüsüne tabi olması kural olmakla birlikte seyyide ve şerifeler bundan istisna tutulmuştur. Seyyide ve şerife olan kadın evlendikten sonra da asıl statüsünü koruyabilmekte, hatta ondan doğan çocuk annesi vasıtasıyla sosyal konumunu belirleyebilmekteydi.⁹ Osmanlı toplumunda seyyid ve şerifler dışında irsî bir soyluluk yoktu. Seyyid ve şerifler bu irsi

¹ Mustafa Sabri Küçükaşçı, “Tarihi Süreçte Seyyid ve Şerif Kavramlarının Kullanımı”, *Osmanlı Araştırmaları XXXIII*, İstanbul 2009, s.87; Nuran Kızmaz, “Sosyal Bütünleşme Bağlamında Güneydoğu Anadolu’da Değişen Seyyidlik ve Şeriflik Algısı ve İşlevi: Turabdin Örneği”, *Doktora Tezi*, İstanbul 2019, s. 34.

² Mehmet Ali Ünal, “Osmanlı Müesseseleri Tarihi”, Fakülte Kitapevi, Isparta 2007, s.106.

³ Rüya Kılıç, *Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2012, s.125.

⁴ R. Kılıç, *a.g.e.*, s.77.

⁵ Anadolu Selçukluları döneminde seyyid ve şeriflerin kayıtları tutularak neseb kargaşasının önlenmesi, gelirlerinin temini, her türlü vergi ve resimden muaf tutulmaları ve bu işleri yürüten görevlilerin tayin edilmesi önemli bir nüfuza ulaştıklarını göstermektedir. *Bkz.*, R. Kılıç, *a.g.e.*, s.57.

⁶ Şit Tufan Buzpınar, “Nakîbü’l-esrâf”, *DİA*, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı, C.32, s.322.

⁷ Yunus Koç; Murat Tuğluca, “Klasik Dönem Osmanlı Ceza Hukukunda Yargılama ve Toplumsal Yapı”, *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*, S.2, 2006 (Güz), s.7-24 (s.22-23); Muhammet Sadık Akdemir, “Osmanlı Devleti’nde Ispartalı Nakibüleşraflar”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi-2*, S. 37, 2016, s. 173.

⁸ M. S. Akdemir, *a.g.m.*, s.173.

⁹ Nuran Kızmaz, *a.g.t.*, s.43.

soyluluklarına rağmen sosyo-ekonomik anlamda bir sınıf teşkil etmemiş, yalnızca bazı örfi vergilerden muaf tutularak çeşitli ayrıcalıklarla donatılmışlardır.¹⁰

Osmanlı Dönemi seyyidleri ile ilgili olarak bazı genel araştırmalar yapılmıştır. Seyyidlerin soyu hakkında bilgiler veren yabancı çalışmalara da rastlanmaktadır.¹¹ Bu araştırmalar incelendiğinde konunun uzun yıllar boyu ihmal edildiği, Rüya Kılıç'ın doktora tezi olarak hazırlanmış olduğu çalışmanın alandaki boşluğu doldurduğu ve son yıllarda konuya yönelik araştırmalarda hatırı sayılır bir artış yaşandığı gözlenmektedir.¹² Ancak henüz bu alanda yeterli bilgi birikimine ulaşıldığı söylenemez. Literatürde gözlenen temel eksiklik, Osmanlı coğrafyasının farklı yer ve zamanlarını konu edinen ve sosyal tarih perspektifiyle hazırlanan çalışmaların azlığıdır. Bu gözlemden hareketle XVII. yüzyıl Kayseri seyyidleri hakkında bir araştırma yapmanın faydalı olacağı düşünülmüş ve XVII. yüzyıl Kayseri seyyidlerini meskûn oldukları yerler ve mesleki özellikleri açısından tanıtan bu çalışma hazırlanmıştır.¹³ Çalışmanın kaynakları XVII. yüzyıla ait Kayseri Şer'iyye Sicilleri¹⁴,

¹⁰ Ayhan Işık, "Nakîbüleşraflık Müessesesinin Tarihi Serüveni", *Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi*: S.23, 2014, s.63.

¹¹ Seyyid ve Şerifler hakkında yapılmış yabancı çalışmalar: Teresa Bernheimer *The 'Alids The First Family of Islam, 750–1200*, Jonathan Brack, 2013. *Islamic Literature and Intellectual Life in Fourteenth- and Fifteenth-Century Anatolia* (Edited by A.C.S. Peacock Sara Nur Yıldız), 2016. Morimoto Kazuo *Sayyids and Sharifs in Muslim Societies*, 2012.

¹² Seyyidlerle ilgili yapılmış çalışmalar: Rüya Kılıç, *Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2012; Ayhan Işık, "Osmanlı Devleti'nde Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi ve Çankırı Seyyidleri, Çankırı'nın Manevi Mimarları Sempozyum Bildirileri, Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü, 2017; Nuran Kızmaz, "Sosyal Bütünleşme Bağlamında Güneydoğu Anadolu'da Değişen Seyyidlik ve Şeriflik Algısı ve İşlevi: Turabdin Örneği", *Doktora Tezi*, İstanbul, 2019; Sevda Fişne, "Osmanlı Dönemi Ankara'sında Sosyo-Ekonomik ve Demografik Açısından Seyyidler ve Şerifeler", *Yüksek Lisans Tezi*, 2013; Ayhan Işık, "Meşihat Arşivi Belgeleri Işığında Seyyidler ve Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi", *Doktora Tezi*, 2013; Ümit Güler, "Osmanlı Sosyal Hayatında Seyyidler: 18. ve 19. yy. Diyarbakir Örneği", *Doktora Tezi*, 2021; Birsan Şeker, "Havâss-I Refia (Eyüp) Şer'iyye Sicillerine Göre Seyyidler 1113-1126 (1702-1714) (M.1786-1835)", *Yüksek Lisans Tezi*, 2021; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, "Osmanlılar'da Nakîbü'l Eşraflık", Nostalji, *Marife*, 2004; Murat Sarıçık; İsmail Katğı, "Osmanlı Devleti'nde Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi Tanıtım ve Değerlendirme", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C.21, S. 1, 2012 s. 175-184; Mustafa Sabri Küçükaşçı, "Tarihi Süreçte Seyyid ve Şerif Kavramlarının Kullanımı", *Osmanlı Araştırmaları XXXIII*, İstanbul 2009, s.87; Nuran Kızmaz, "Sosyal Bütünleşme Bağlamında Güneydoğu Anadolu'da Değişen Seyyidlik ve Şeriflik Algısı ve İşlevi: Turabdin Örneği", *Doktora Tezi*, İstanbul 2019; Muhammet Sadık Akdemir, "Osmanlı Devleti'nde Ispartalı Nakîbüleşraflar", *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi-2*, S. 37, 2016, s. 173; Ayhan Işık, "Nakîbüleşraflık Müessesesinin Tarihi Serüveni", *Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi*: S.23, 2014, s.63.

¹³ Çalışmanın dayandığı Kayseri'ye ait şer'iyye sicillerinin numaraları şunlardır:13, 20/1, 41/1, 41/2, 55/1, 55/2, 57/1, 57/3, 59, 60/1, 60/2, 61, 61/1, 61/2, 64/1, 64/2, 66/1, 66/2, 69, 74/2, 75, 77/1, 77/2, 78/1, 78/2, 78/3, 82/2, 88, 91, 91/1, 91/2, 91/3, 92, 96, 100/2, 104.

¹⁴ Çalışmamızda yararlandığımız defterlerden bazıları Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak hazırlanmış olup, birer örneği Erciyes Üniversitesi Kayseri ve Yöresi Tarih Araştırmaları Merkezi'nde bulunmaktadır. Bkz. Meltem Akkan, "60/II Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1065 / M. 1655) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 2003; Rıdvan Yurtlak, "66/I Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1067 / M. 1657) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 1998; Selahattin

dönemin mühimme defterleri¹⁵ ve Osmanlı Arşivi'nde yer alan konu ile ilgili belgelerdir. Çalışmanın amacı ise, Osmanlı seyyidlerine dair bilinenlere Kayseri coğrafyasındaki seyyidler üzerinden katkıda bulunmaktır.

1. XVII. Yüzyıl Kayseri Seyyidleri ve Meskûn Oldukları Yerler

Kayseri Sancağı¹⁶ seyyidleri hakkındaki bu çalışmamız kapsamında kaynaklardan elde edilen bilgilere göre, sancakta en fazla seyyid ve ailesinin ikamet

Çördük, "20/I Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1025/M.1617, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1995; Erdinç Demir, "61/II Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1061/M.1651, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2001; Sefure Deveci, "55/II Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1055/M. 1645, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2002; Mesude Doğan, "60/I Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1065/M.1655", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2001; Mustafa Ertürk, "13 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili", *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1994; Zeynep Kalıpcıoğlu, "75 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1073-1074/M.1663-1664", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1996; Ali Kaplan, "104 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1109-1110/M.1697-1698", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1999; Mustafa Oğuz, "59 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1062/M.1652, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1998; Cengiz Özmen, "91/II Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1094-1095/M.1683-1684, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2002; Hilal Şahin, "77/I Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1078/M.1667, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2006; Gültekin Şen, "69 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1069/M.1658-1659, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1996; Murat Tan, "66/II Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1067-1068/M.1656-1657, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1998; Ayşe Türkmen, "96 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1099-1100/M.1687-1689, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1998; Ayhan Afşin Ünal, "92 Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1095/M.1684, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1994; Bayram Üstün, "41/II Numaralı Şer'ıye Sicili (H.1048/M.1638), *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 2009; Mukaddes Yılmaz, "55/I Numaralı Kayseri Şer'ıye Sicili H.1055/M.1645, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri, 1998.

¹⁵ BOA, A. DVNS. MHM. d.48, vrk.516, H-2 -11-990; BOA, A. DVNS. MHM. d.91, vrk.25, b.149, H-16-01-1056; BOA, A. DVNSMHM. d.106, vrk.2, b.174, H-29-08-1106; BOA, A. DVNS. MHM. d.108, vrk.208, b.177, H-20-06-1107; BOA, A. DVNS.MHM. d.110, b.1986, H-10-12-1109; BOA, TS. MA. e, vrk.755, d.72, b.6258, H-29-11-1013; BOA, İE. EV, vrk.9, b.1077, H-01-09-1088; BOA, A. DVNS MHM. d.19, b.696, H-16-04-980; BOA, A. DVNS MHM. d.52, b.1014, H-19-04-992; 73, BOA, A. DVNS. MHM. d.91, b.11, H-04-01-1056; BOA, A. DVNS. MHM. d.72, b.9; BOA, A. DVNS. MHM. d. 110, b.1986, H-10-12-1109; 10, BOA, A. DVNS. MHM. d.91, b.25, H-16-01-1056; BOA, A. DVNS. MHM. d.72, b.9, H-09-03-1003; BOA, A. DVNS. MHM. d.71, b.443, H-29-10-1001; 5 BOA, A. DVNS. MHM. d.72, b.9, H-09-03-1003; BOA, A. DVNS. MHM. d.72, b.9, H-09-03-1003; BOA, A. DVNS. MHM. d.43, b.14, H-18-03-988; BOA, A. DVNS. MHM. d.48, b.783, H-2 -01-991; BOA, A. DVNS. MHM. d.73, b.605, H-20-11-1003; BOA A. DVNS. MHM. d.72, b.9, H-09-03-1003; BOA, A. DVNS. MHM. d.73, b.914, H-13-10-1003; BOA, C..ML vrk.386, b.538, H-29-08-1024; BOA, C..DH. d.307, b.224, H-29-03-1056; BOA, İE.AS.vrk.23, b.2041, H-08-11-1077; BOA, İE.EV. d.33, vrk.9, b.1077, H-01-09-1088; BOA, A. DVNS. MHM. d.108, b.208, H-20-06-1107.

¹⁶ XVII. yüzyılda Kayseri Sancağı hakkında bazı bilgiler için bkz. Kemal Göde, *Halil Edhem (Eldem) ve Kayseri Şehri-Selçuklu Tarihi'nden Bir Bölüm*, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları-84, 2011.

ettiği yerin Hunat (Huand) Mahallesi olduğu görülmektedir. XVII. yüzyılda bu mahallede yaşayan seyyidlerin sayısı 30 civarında olup aileleriyle birlikte hesaplandığında sayılarının 55 civarı olduğu anlaşılmaktadır. Hunat (Huand) Mahallesi'nde yaşayan seyyidlerden olarak isimleri çokça zikredilmiş olanlar Seyyid Abdülgani Çelebi, Ömer Zakir Dede,¹⁷ Seyyid Hamza Çelebi,¹⁸ Seyyid Ahmed Efendi,¹⁹ Seyyid Ömer Efendi,²⁰ Seyyid Abdülkadir Çelebi, Seyyid Hacı Ali, Seyyid Mustafa Çelebi,²¹ Seyyid Mehmed Çelebi,²² Seyyid Carullah Efendi²³ Seyyid Ahmed Çelebi,²⁴ Seyyid Murat Çelebi,²⁵ Seyyid Mehmed Çelebi, el-Hac Mehmed Çelebi, Seyyid Hüseyin Çelebi²⁶ Seyyid Hamza Çelebi, Salih Çelebi²⁷ Seyyid Abdülkerim Çelebi,²⁸ el-Hac Hasan,²⁹ Seyyid Nuh Efendi,³⁰ Seyyid Ahmed Çelebi Efendi,³¹ el-Rahuman Seyyid

¹⁷ Murat Karaköse, "57/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1058-1059 / M. 1648-1649) Transkripsiyon ve Değerlendirme", Tarih Ana Bilim Dalı Genel Türk Tarihi Bilim Dalı, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2010, s.52 (57/1, H. 4 Safer 1059, M. 17 Şubat 1649, 51-160).

¹⁸ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.46 (57/1, 44-136, H. 24 Zilkade 1058, M. 10 Aralık 1648).

¹⁹ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.48 (57/1, 46-142, H. 20 Muharrem 1059, M. 3 Şubat 1649).

²⁰ Mustafa Oğuz, *a.g.t.*, s.18 (59, 36-99, H. 13 Cemaziye'l ahir 10562, M. 22 Mayıs 1652).

²¹ Bayram Üstün, *a.g.t.*, s. 15 (41/2, 110-387, H. 20 Şevval 1048, M. 24 Şubat 1639).

²² Vehbi Kıvanç, "64/I Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1066 / M. 1655-1656) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010, s.55 (64/1, 55-153).

²³ Ahmet Çapar, "61/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1061- M. 1650) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002, s.25 (61/1, 12-35, H. 1061, M. 1650).

²⁴ A. Çapar, *a.g.t.*, s.34 (61/1, 25-77, H. 1061).

²⁵ Erdinç Demir, "61/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1061- M. 1651) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002, s.21 (61/2, 105-337, H. 10 Şevval 1061, M. 5 Eylül 1651).

²⁶ Zeynep Kalıpcıoğlu, "75 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (H. 1073- 1074/M. 1663-1664)", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1996, s.34 (75, 188, H. 1073- 1074, M. 1663-1664).

²⁷ Murtaza Çevik, "78/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078-1079/ M. 1668) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2009, s.36 (78/1, 45/46-85, H. 25 Zilkade 1078, M. 7 Mayıs 1668).

²⁸ M. Çevik, *a.g.t.*, s.47 (78/1, 167-222, H. 22 Rebiyülahir 1079, M. 29 Eylül 1668).

²⁹ Hakan Aytekin, "91 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili'nin (S. 01-81) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1094/M. 1683)", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2006, s.36 (91, 42-105, H. 1094, M. 1683).

³⁰ Gültekin Şen, "69 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili H. 1069/ M. 1658-1659 Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1996, s.49 (69, 156, H. 1069, M. 1658-1659).

³¹ Cengiz Özmen, "91/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1094-1095-M.1683/1684) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002, s.28 (91/2, 425, H. 5 Safer 1095, M. 23 Ocak 1684 Pazar).

Nuh Efendi,³² Seyyid Abdulmu'ti Efendi³³ Seyyid Ali Çelebi³⁴ Seyyid Abdülkadir Ağa,³⁵ Seyyid Süleyman Ağa,³⁶ Seyyid Şaban,³⁷ Molla Hüseyin,³⁸ Es-seyyid Abdulhalim Çelebi, Seyyid Ahmed Çelebi ve Seyyid Bayram Çelebi³⁹ Molla Ali, Seyyid Ebu Bekir Çelebi'dir.⁴⁰

XVII. yüzyılda Hisayunlu Mahallesi'nde 10 civarında seyyidin yaşadığı anlaşılmaktadır. Bu seyyidler arasında Seyyid Musa Efendi,⁴¹ Seyyid Ebu Bekir,⁴² Seyyid Ali Çelebi,⁴³ Seyyid Ali Çelebi,⁴⁴ Seyyid Mustafa Efendi, Seyyid Abdüsselam Ağa,⁴⁵ Seyyid Ali Efendi,⁴⁶ Seyyid Ali Çelebi,⁴⁷ Seyyid Ahmed Çelebi,⁴⁸ Seyyid Salih Mehmed Efendi,⁴⁹ Seyyid Murtaza,⁵⁰ Seyyid Derviş Ağa⁵¹ adlı seyyidler yer almaktadır.

³² Deniz Akpınar, "77/2 Numaralı Şer'iyye Sicili (H. 1078/ M. 1667) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2006, s.39 (77/2, 136-283, H. 13 Şevvâl 1078, M. 2 Nisan 1668).

³³ Ayhan Afşin Ünal, "92 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme H. 1095 (M. 1684)", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, 1995, s.43 (91/3, 192, H. 1095 /M. 1684).

³⁴ Abdurrahman Yıldırım, "91/3 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1095 /M. 1684) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, Kayseri, 2002, s.22-23 (91/3, 271-522, H. 1095, M. 1684).

³⁵ Hakan Aytekin, *a.g.t.*, s.44 (91, 70-165, H. 1094, M. 1683).

³⁶ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.28 (59, 53-151, H. 13 Cemaziye'l-ahir Receb 1062, M. 20 Haziran 1652).

³⁷ D. Akpınar, *a.g.t.*, s.41 (77/2, 142-291, H. 4 Cemaziye'l-evvel 1078, M. 22 Ekim 1667).

³⁸ Nihal Solmaz, "82/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H.1085/M.1674-1675) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010, s.26 (82/2, 130-313, H.1085, M.1674-1675).

³⁹ N. Solmaz, *a.g.t.*, s.43 (82/2, 167-403, H.1085, M.1674-1675).

⁴⁰ H. Aytekin, *a.g.t.*, s.26 (91/2, 410, H. 20 Muharrem 1095, M. 1 Ocak 1684 Pazartesi).

⁴¹ Sefure Deveci, "55/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme (H. 1055 / M. 1645)", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002, s.100 (55/2, 125-330, H. 1 Şevval-i Mükerrerem 1049, M. 25 Ocak 1640).

⁴² Mehmet Ali Kılıç, "41/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1048/ M.1638-1639) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2008, s.72 (41/1, 349, H. 8 Şevval 1048, M. 12 Şubat 1639).

⁴³ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.82 (57/1, 91-301, H. 5 Rebiü'lahir 1059, M. 18 Nisan 1649).

⁴⁴ Rıdvan Yurtlak, "66/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1067/ M. 1657) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998, s.38 (66/1, 44-102, 3 Şevval 1067, M. 15 Temmuz 1657).

⁴⁵ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.28 (92, 84, H. 1095).

⁴⁶ Hilal Şahin, "77/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078 / M. 1667) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2006, s.40 (77/1, 53-113, M. 18 Aralık 1667).

⁴⁷ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.7 (59, 13-35, H. 14 Cemaziye'l-evvel 1062, M. 23 Nisan).

⁴⁸ C. Özmen, *a.g.t.*, s.29 (91/2, 429, H. 21 Safer 1095, M. 8 Şubat 1684 Salı).

⁴⁹ G. Şen, *a.g.t.*, s.59 (69, 257, H. 1069, M. 1658-1659).

⁵⁰ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.72 (41/1, 349, H. 8 Şevval 1048, M. 12 Şubat 1639).

⁵¹ H. Şahin, *a.g.t.*, s.42-43 (71/1, 59/60-124, M. 23 Aralık 1667).

Hasbek Mahallesi'nde yaşadığı anlaşılan seyyidler İbrahim Çelebi, el-Hac İsmail, el-Hac Süleyman⁵² Seyyid Mahmud,⁵³ Seyyid Mehmed Çelebi bin Hasan,⁵⁴ Seyyid Hüseyin Efendi,⁵⁵ Seyyid Ahmed,⁵⁶ Seyyid Mehmed Çelebi,⁵⁷ el-Hac Seyyid Mehmed Bey,⁵⁸ Seyyid Musli,⁵⁹ Seyyid Ömer Çelebi,⁶⁰ Seyyid Hasan,⁶¹ Seyyid Bekir Çelebi,⁶² Seyyid Mustafa,⁶³ Seyyid Süleyman Çelebi,⁶⁴ Seyyid Ahmed Efendi,⁶⁵ Seyyid Osman,⁶⁶ Seyyid İbrahim Ağa ve Seyyid Halil⁶⁷ şeklinde 16 seyyid olmakla birlikte aileleri ile birlikte bunların nüfusu 33 kişiye ulaşmaktadır.

Daha çok XVII. yüzyılın ikinci yarısında Kalenderhane Mahallesi'nde yaşadıkları anlaşılan seyyidlerin 16 kişi civarında oldukları görülmektedir. Fakat aileleri ile birlikte hesaplandığında bunların sayısı 26 olmaktadır. Bunlar arasında ön plana çıkanlar; Seyyid Şeyh Mehmed Efendi,⁶⁸ Seyyid Kasım Çavuş,⁶⁹ Seyyid Abdullah Çelebi,⁷⁰ Seyyid Abdülhak Çelebi, Seyyid Yazıcı Üveys Çelebi,⁷¹ Seyyid Mehmed,⁷² ve Seyyid Abdürrahim Çelebi⁷³ adlı seyyidlerdir.

Kapan Mahallesi'nde yaşayan seyyidlerin sayısının 15 civarında olduğu görülmektedir. Aileleri ile birlikte ise yaklaşık 35 civarında seyyidin burada yaşamış olduğu anlaşılmaktadır. Bu seyyidlerden kaynaklarda çeşitli vesilelerle isimleri çokça

⁵² Mukaddes Yılmaz, "55/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1055/M. 1645) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 1998, s.115 (55/1, 36-92)

⁵³ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.126-27 (55/1, 42-110, H. 1055, M. 1645).

⁵⁴ M. Çevik, *a.g.t.*, s.25 (78/1, 15-25, H. 22 Şevval 1078, M. 5 Nisan 1668).

⁵⁵ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.233 (55/1, 106-284, H. 1055, M. 1645).

⁵⁶ Meltem Akkan, "60/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye sicili (H.1065, M. 1655) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, 2003. s.8 (60/2, 108-366, M. 13 Eylül 1655).

⁵⁷ M. Çevik, *a.g.t.*, s.20 (78/1, 15-25, H. 22 Şevval 1078, M. 5 Nisan 1668).

⁵⁸ M. Çevik, *a.g.t.*, s.61 (78/1, 95-182, H. 2 Safer 1079, M. 12 Temmuz 1668).

⁵⁹ C. Özmen, *a.g.t.*, s.24 (91/2, 395, H. 25 Muharrem 1095, M. 13 Ocak 1684 Perşembe).

⁶⁰ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.7 (59, 13-35, H. 13 Cemaziye'l-vevvel 1062, M. 22 Nisan 1652).

⁶¹ Emel Yılmaz, "100/2 Numaralı Şer'iyye Sicili (H.1104, M.1692) Transkripsiyon ve Değerlendirme," *Yüksek Lisans Tezi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010, s.31 (100/2, 146-447, H. 27 Cemâzi'l-evvel 1104, M. 2 Şubat 1693).

⁶² Nihal Solmaz, *a.g.t.*, s.29 (82/2, 137-325, H.1085, M.1674-1675).

⁶³ M. Çevik, *a.g.t.*, s.17 (78/1, 11-15 H. 17 Şevval 1078, 31 Mart 1668).

⁶⁴ M. Çevik, *a.g.t.*, s.32 (78/1, 38-67, H. 12 Zilkade 1078, M. 24 Nisan 1668).

⁶⁵ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.50 (57/1, 49-151, H. 3 Safer 1059, M. 16 Şubat 1649).

⁶⁶ Muhittin Aydoğan, "91/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1094- M. 1683) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002, s.28 (91/1, 116-259, H. 10 Zilkade, M. 31.10.1683.).

⁶⁷ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.20 (92, 40, H. 1095, M. 1684).

⁶⁸ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.28 (41/1, 82, H. Evâhir Cemâziye'l-âhir 1048, M. Kasım 1638).

⁶⁹ S. Deveci, *a.g.t.*, s.119-120 (55/2, 134-352, H. 30 Şevval-i Mükerrerem 1055, M. 18 Aralık 1645).

⁷⁰ E. Demir, *a.g.t.*, s.14 (61/2, 92/93-301, H. 25 Şaban 1061, M. 20 Temmuz 1651).

⁷¹ Zeynep Kalıpcıoğlu, *a.g.t.*, s.15 (75, 55, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

⁷² M. Çevik, *a.g.t.*, s.23 (78/1, 20-35, H. 27 Şevval 1078, M. 10 Nisan 1668).

⁷³ H. Aytekin, *a.g.t.*, s.187 (91, 55-134, H. 2 Şaban 1094, M. 27 Temmuz 1683 Salı).

zikredilenler arasında Salih Efendi,⁷⁴ Seyyid İnayettullah Efendi,⁷⁵ Seyyid Ahmed Çelebi,⁷⁶ Seyyid Şah Mehmed Efendi,⁷⁷ Seyyid Mehmed Çelebi,⁷⁸ Seyyid Abdüsselam Çelebi, Seyyid Halil Ağa,⁷⁹ Seyyid Salih Efendi,⁸⁰ Abdürrahim Çelebi, Seyyid Abdülkadir Çelebi,⁸¹ el-hac Abdi Çelebi Beğ,⁸² Seyyid Recep Çelebi⁸³ Seyyid Ahmed Ağa ve Seyyid Abdüsselam Çelebi ve Seyyid Emrullah Çelebi,⁸⁴ el-Hac Abdi Bey⁸⁵ ve Seyyid Hüseyin Çelebi⁸⁶ adlı kişiler yer almaktadır.

Talas karyesinde ikamet etmediği halde Talas'tan arsa alan 14 civarında seyyide rastlanmaktadır. Aileleriyle birlikte sayıları 23 civarında olan bu seyyidler Seyyid İbrahim Çelebi,⁸⁷ Seyyid Mehmed Efendi,⁸⁸ Seyyid Ahmed Çelebi,⁸⁹ Seyyid Nuh Efendi,⁹⁰ Seyyid Ali,⁹¹ Seyyid Mehmed Efendi,⁹² Seyyid Muhammed,⁹³ Seyyid Hacı Ali Çelebi,⁹⁴ Seyyid Hüseyin Çelebi,⁹⁵ Seyyid Abdülkerim Çelebi,⁹⁶ Alaybeyi Seyyid İbrahim Efendi,⁹⁷ Seyyid Abdülbâki Efendi,⁹⁸ Seydi Ali Halife⁹⁹ ve Seyyid İbrahim Efendi'dir.¹⁰⁰

Öte yandan kaynaklarda Kayseri'nin diğer mahalleleri olan Cami-i Kebir Mahallesi'nde 12, Karakaya Mahallesi'nde 11, Lala Mahallesi'nde 10, Eslem Paşa

⁷⁴ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.52 (57/1, 52-162, H. 4 Safer 1059, M. 17 Şubat 1649).

⁷⁵ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.68 (57/1, 76-244, H. 2 Rebiü'l-evvel 1059, M. 16 Mart 1649).

⁷⁶ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.67 (41/1, 322, H. 24 Ramazan 1048, M. 29 Ocak 1639).

⁷⁷ A. Çapar, *a.g.t.*, s.163 (61/1, 32-100, H. 1061, M. 1650).

⁷⁸ A. Çapar, *a.g.t.*, s.164 (61/1, 32-101, H. 1061, M. 1650).

⁷⁹ G. Şen, *a.g.t.*, s.38 (69, 46, H. 1069, M.1658-1659).

⁸⁰ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.75 (57/1, 85-275, H. 20 Rebi'ülevvel 1059, M. 3 Nisan 1649).

⁸¹ Z. Kalıpçioğlu, *a.g.t.*, s.30 (75, 158, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

⁸² Z. Kalıpçioğlu, *a.g.t.*, s.40 (75, 232, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

⁸³ C. Özmen, *a.g.t.*, s.30 (91/2, 437, H. 24 Safer 1095, M. 11 Şubat 1684 Cuma).

⁸⁴ E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.15 (100/2, 105/106-353,

⁸⁵ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.28 (57/1, 16-51, H. 1 Ramazan 1058, M. 19 Eylül 1648.).

⁸⁶ C. Özmen, *a.g.t.*, s.30 (91/2, 437, H. 1094/1095, M. 1683/1684).

⁸⁷ Selahattin Çördük, "20/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1027-M. 1617)", Tarih Anabilim Dalı, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, 1995, s.31 (20/1, 93-434, H. 1027-M. 1617).

⁸⁸ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.58 (55/1, 105-281, H. 18 Ramazan 1055, M. 7 Kasım 1645).

⁸⁹ Mesude Doğan, "60/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye sicili (H. 1065-m. 1655) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, 2001, s.42 (60/1, 25-94, H. 7 Recep 1065, M. 13 Mayıs 1655).

⁹⁰ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.45 (66/1, 66-141, H. 13 Şevval 1067, M. 25 Temmuz 1657).

⁹¹ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.51 (66/1, 79-169, H. 24 Şevval 1067, M. 5 Ağustos 1657).

⁹² G. Şen, *a.g.t.*, s.34 (69, 15, H. 1069, M.1658-1659).

⁹³ G. Şen, *a.g.t.*, s.50 (69, 69, H. 1069, M.1658-1659).

⁹⁴ Musa Sezer, "78/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078-1079/ M. 1668) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2008, s.48 (78/2, 168-224, H. 22 Rebiyülahir 1079, M. 29 Eylül 1668).

⁹⁵ C. Özmen, *a.g.t.*, s.30 (91/2, 437, (H. 24 Safer 1095, M. 11 Şubat 1684 Cuma).

⁹⁶ M. Sezer, *a.g.t.*, s.47-48 (78/2, 167-222, H. 22 Rebiyü'l-ahir 1079/ M. 29 Eylül 1668).

⁹⁷ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.59 (41/1, 276, H. 27 Şaban 1048, M. 3 Ocak 1639).

⁹⁸ N. Solmaz, *a.g.t.*, s.21 (82/2, 118-285, H.1085, M.1674-1675).

⁹⁹ S. Çördük, *a.g.t.*, s.3 (20/1, 6-34, H. 1027, M. 1617).

¹⁰⁰ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.26 (41/1, 72, H. Evâsıt Cemâziye'lâhir 1048, M. Ekim 1638).

Mahallesi'nde 9, Ahi Ali Mahallesi'nde 9, Bozatlı Mahallesi'nde 7, Cami-i Sultan Mahallesi'nde 7, Mansur Mahallesi'nde 6, Gebe (Kebe) İlyas Mahallesi'nde 4, Emir Sultan Mahallesi'nde 5, Deliklitaş Mahallesi'nde 4, Güllük Mahallesi'nde 4, Sarı Kürklü Mahallesi'nde 4 ve Bozatlı Mahallesi'nde 5 seyyid olmak üzere toplam 106 seyyidin ikamet ettiği tespit edilebilmektedir. Ailelerini de hesaba kattığımızda bu mahallelerdeki seyyidlerin sayısı 179'u bulmaktadır.

Sicillerde az sayıda seyyidin yaşadığı mahalleler de görülmektedir. Bu mahallelerde yaşayan seyyidlerin sayısı 3'ü geçmemektedir. Bu mahalleler arasında Salman, Bahçedamı, Bağçevani (Bahçivan), Baldöktü, Bektaş, Carullah, Danişmendli, Köse Danişmendli, Depecik (Tepecik), el- Hac Abdullah, el- Hac İvaz, el- Hac Arab, Eski Bezistan, Hacet, Hacı Kılıç, Hamurcu, Hasanlı, Hisarcık, Gömeç Hisarı, Hisar, Kapucu, Kumcu, Kızılviran, Kurugöl, Mancusun, Sakar, Tavlusun, Tokat, Sarmusaklı, Süngen, Obruk, Ulu Bürüngüz, Sazgeldi, Virancık, Yukarumasıl Mahalleleri ve Zamantı Kasabası yer almaktadır. Bu mahallelerde yaşayan seyyidlerin 57 kişi olduğu görülmektedir. Aile bilgilerine ulaşabildiklerimiz çerçevesinde bu seyyidlerin aileleri ile birlikte toplam sayısı ise 120'dir.

Kayseri'nin bazıları yukarıda zikredilen çeşitli mahalle ve köylerinde yaşamış olan 32 seyyid daha bulunmaktadır. Bunlar, Eslem Paşa Mahallesi'nden Seyyid Hasan¹⁰¹ ve Seyyid Süleyman Çelebi,¹⁰² Lala Mahallesi'nden Seyyid Cafer Çelebi,¹⁰³ Seyyid Hüseyin Bey,¹⁰⁴ Seyyid Mehmet Çelebi¹⁰⁵ ve Seyyid Mehmed,¹⁰⁶ Cami-i Kebir Mahallesi'nden Seyyid Ali Çelebi¹⁰⁷ ve Seyyid Hüseyin Ağa,¹⁰⁸ Salman Mahallesi'nden Seyyid Mustafa,¹⁰⁹ Yenice Mahallesi'nden Seyyid Hacı Hüsameddin Çelebi¹¹⁰ ve el-Hac Seyyid Hasan,¹¹¹ Güllük Mahallesi'nden Seyyid Hanifi,¹¹² Şeyh İbrahim Efendi¹¹³ ve Seyyid Abdüsselam Çelebi,¹¹⁴ Sazgeldi Mahallesi'nden Seyyid Şeyh Mehmed,¹¹⁵ Hasbek Mahallesi'nden Seyyid Hüseyin Efendi,¹¹⁶ Cebel-i Erciyes nahiyesinden

¹⁰¹ G. Şen, *a.g.t.*, s.55 (69, 207, H. 1069, M.1658-1659).

¹⁰² Z. Kalıpcıoğlu, *a.g.t.*, s.8 (75, 14, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

¹⁰³ Ali Özdemir, "64/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H.1066, M.1655-1656) Transkripsiyon ve Değerlendirme Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2009, s.39 (64/2, 139-412, H. 13 Receb 1066, M. 8 Mayıs 1656).

¹⁰⁴ G. Şen, *a.g.t.*, s.50 (69, 150, H. 1069, M.1658-1659).

¹⁰⁵ M. Çevik, *a.g.t.*, s.23 (78/1, 19/20-33, H. 26 Şevval 1078, M. 9 Nisan 1668).

¹⁰⁶ Leyla Alıdağı, "78/3 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078 – 1079, M. 1668) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2009, s.27 (78/3, 211/212-315, H. 7 Cumâde'l-âhire 1079, M. 12 Kasım 1668).

¹⁰⁷ A. Özdemir, *a.g.t.*, s.63 (64/2, 185-543, H. 25 Şaban 1066, M. 18 Haziran 1656).

¹⁰⁸ G. Şen, *a.g.t.*, s.48 (69, 129, H. 1069, M.1658-1659).

¹⁰⁹ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.50 (55/1, 88-233, 1 Ramazan 1055, M. 21 Ekim 1645).

¹¹⁰ E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.17 (100/2, 108-360, H. Ramazan 1104, M. Mayıs 1693).

¹¹¹ E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.31 (100/2, 144-443, H. Cemâzie'l-evvel 1104, M. Ocak 1693).

¹¹² B. Üstün, *a.g.t.*, s.63 (41/2, 185-471, H. 15 Zilhicce 1048, M. 19 Nisan 1639).

¹¹³ B. Üstün, *a.g.t.*, s.68 (41/2, 192-487, H. 22 Zilhicce 1048, M. 26 Nisan 1639).

¹¹⁴ B. Üstün, *a.g.t.*, s.71 (41/2, 196-494, H. 22 Zilhicce 1048, M. 26 Nisan 1639).

¹¹⁵ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.27 (41/1, 78, H. 3 Cemâziye'l-âhir 1048, M. 12 Ekim 1638).

¹¹⁶ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.73 (41/1, 355, H 16 Ramazan 1048, M. 21 Ocak 1639).

Alaybeyi Seyyid Mehmed,¹¹⁷ İçkale Mahallesi'nden Molla Hasan ibn-i Hasan,¹¹⁸ Yalman Mahallesi'nden Abdurrahman Çelebi oğlu Seyyid Hasan Çelebi,¹¹⁹ Kışkapu Mahallesi'nden Seyyid Numan,¹²⁰ Şarkıyan Mahallesi'nden Seyyid Abdullah Efendi,¹²¹ Seyyid Mehmed,¹²² Seyyid Abdüsselam Efendi¹²³ ve Seyyid Hilmi,¹²⁴ Hisarcık karyesinden Seyyid Mustafa Efendi,¹²⁵ El-Hac İvaz Mahallesi'nden Seyyid Mustafa Efendi,¹²⁶ Mevlâna Seyyid Abdülkadir Efendi,¹²⁷ Mükremin Mahallesi'nden Seyyid Ömer Çelebi,¹²⁸ Ahi İsa Mahallesi'nden Seyyid Ömer Efendi,¹²⁹ Taç Kızıl Mahallesi'nden Seyyid Ahmed Çelebi,¹³⁰ Hüsamçavuş Mahallesi'nden Seyyid Ebussuud¹³¹ ve Şeyh Taceddin Mahallesi'nden Seyyid Mustafa'dır.¹³² Sicillerden belirleyebildiğimiz kadarıyla aileleri ile birlikte bu seyyidlerin sayısı 48 civarındadır.

Kaynaklarda Kayseri'de yaşamakla birlikte hangi mahallede meskûn olduğu tespit edilemeyen seyyidlere de rastlanmaktadır. Bunlar Seyyid İbrahim Efendi,¹³³ Sarıbabazade Seyyid Şeyh Abdürrahim Efendi¹³⁴ Seyyid Mehmed Buhari,¹³⁵ Seyyid Mehmet Efendi,¹³⁶ Seyyid Şeyh Abdürrahim Efendi¹³⁷, Seyyid Abdülşaki Efendi, Seyyid Abdüsselam Efendi,¹³⁸ Seyyid Şeyhi¹³⁹ adlı 8 seyyiddenden ibarettir. Aileleri ile birlikte bunlar 13 kişiden oluşmaktadır.

¹¹⁷ Ayşe Şahin, "74/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Yeniçağ Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010, s.44 (74/2, 161-344, H. 20 Cemâziye'l-evvel 1077, M. 18 Kasım 1666).

¹¹⁸R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.56 (66/1, 91-191, H. 5 Zikade 1067, M. 15 Ağustos 1657).

¹¹⁹ A. Şahin, *a.g.t.*, s.18 (74/2, 102-232/233, H. 12 Rebîü's-sânî 1078, M. 1 Ekim 1667).

¹²⁰ Serpil Çökük, "57/3 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme (H. 1058-1059, M. 1648-1649)", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010, s.23 (57/3, 202-651, H. 22 Şevval 1059, M. 29 Ekim 1649).

¹²¹ S. Çökük, *a.g.t.*, s.28 (57/3, 209-673, H. Şevvâl 1059, M. Ekim -Kasım 1649).

¹²² B. Üstün, s.25 (41/2, 124-423, H. 2 Zilkade 1048, M. 7 Mart 1639).

¹²³ H. Şahin, *a.g.t.*, s.37 (77/1, 47-99, M. 8 Aralık 1667).

¹²⁴ D. Akpınar, *a.g.t.*, s.22 (77/2, 104-208, H. 8 Ramazan 1078, M. 21 Şubat 1668).

¹²⁵ Mehmet Özbek, "88 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili H. 1089-1090 M. 1678-1679. Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1995, s.31 (88, 186, H. 1089-1090, M. 1678-1679).

¹²⁶ V. Kıvanç, *a.g.t.*, s.61 (64/1, 62-178, H. 2 Rebiyyü's-sâni 1066, M. 29 Ocak 1656).

¹²⁷ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.47 (55/1, 83-219, H. 24 Şaban 1055, M. 15 Ekim, 1645).

¹²⁸ E. Demir *a.g.t.*, s.7 (61/2, 81-264, H. 15 Şa'ban 1061, M. 10 Temmuz 1651).

¹²⁹ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.35 (41/1,134, H. 17 Recep 1048, M. 24 Kasım 1638).

¹³⁰ M. Doğan, *a.g.t.*, s.42 (60/1, 25-94, H. 7 Recep 1065, M. 13 Mayıs 1655).

¹³¹ G. Şen, *a.g.t.*, s.53 (69, 191, H. 1069, M.1658-1659).

¹³² M. Doğan, *a.g.t.*, s.25 (60/1, 9-29, H. 9 Cemaziyü'l-ula 1065, M. 16 Nisan 1655).

¹³³ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.59 (41/1, 276, H. 27 Şaban 1048/ M. 3 Ocak 1639).

¹³⁴ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.28 (59, 53-151, H. 14 Recep 1062, M. 21 Haziran 1652).

¹³⁵ L. Alidağı, *a.g.t.*, s.53 (252/253-602, H. 10 Muharrem 1078, M. 2 Temmuz 1667).

¹³⁶ Z. Kalıpcıoğlu, *a.g.t.*, s.28 (75, 143, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

¹³⁷ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.18 (59, 36-99, 13 Cemaziye'l-ahir 1062, M. 22 Mayıs 1652).

¹³⁸ Z. Kalıpcıoğlu, *a.g.t.*, s.33 (75, 178, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

¹³⁹ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.43 (55/1, 74-193, H. 18 Şaban 1055, M. 9 Ekim 1645).

Bu tespitleri toparlayacak olursak, XVII. yüzyılda Kayseri Sancağı'na bağlı bütün mahalle ve köylerde yaşadığı anlaşılan seyyidlerin toplam sayısı 288'dir. Bu seyyidlerin aileleriyle birlikte toplam sayıları ise 745'tir. Bu seyyidlerin yoğun olarak yaşadığı yerleşim yerleri sırasıyla Huand (Hunat), Hisayunlu (Hasayinli), Kalenderhane, Kapan, Mükremin, Hasbek, el-Hac İvaz, Cami-i Kebir, Lala, Yenice, Eski Bezistan, Hisarcık, Cırlavuk mahalleleri ve Talas, Gesi ve Karakaya köyleridir. Bu yerleşim yerleri arasında seyyidlerin büyük çoğunluğunun yaşadığı mahalle olarak Hunat (Huand) dikkati çekmektedir.

Öte yandan Şer'iyye sicillerinden Kayseri sancağında yaşayan bazı seyyidelerin isimleri de tespit edilebilmektedir. Bu seyyideler Seyyide Akile ve Seyyide Şerife,¹⁴⁰ Ahi İsa mahallesinden Seyyide Abide ve Seyyide Fatma,¹⁴¹ Kapan Mahallesi'nden Seyyide Eşe Hatun,¹⁴² Hasbek Mahallesi'nden Seyyide Şakire,¹⁴³ Seve Mahallesi'nden Seyyide Emine,¹⁴⁴ Cırlavuk karyesinden Hani, kızları Emine, Rabia ve Ayşe,¹⁴⁵ Seyyid Veli Çelebi'nin eşi Emine ve kızları Fatma, Ayşe, Şerife, Esmâ, Ümmühan ve Rahime,¹⁴⁶ Seyyide Şerife,¹⁴⁷ Şerife Afife,¹⁴⁸ Seyyide Zahide, Seyyide Fatma, Seyyide Aişe, Seyyide Şerife ve anneleri Seyyide Emine,¹⁴⁹ Şerife Asiye,¹⁵⁰ Şerife Hadice¹⁵¹ Şerife Safiye,¹⁵²

¹⁴⁰ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.21 (57/1, 8-25, H. 2 Zilkade 1058, M. 18 Kasım 1648). "*Kayseri'de (...) Mahallesi sâkinlerinden Akile ve Şerife bint-i Seyyid Ali¹⁴⁰ isimli hatunlar babalarından kalan sınırları belli olan bağ mülkünün tasarruf hakkının Ömer bin Sefer tarafından kullanıldığını söyleyip Ömer üzerine da'va açmışlar ve mahkeme huzurunda Ömer elinde bulunan bu bağ mülkünü tasarruf edebileceğine dair 1038 tarihli hüccet olduğunu gösterince mahkemenin bu bağ mülkünün kullanım hakkını isteyen adı geçen kadınların taleplerini reddettiğine dair hüccet*".

¹⁴¹ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.12 (55/1, 1-1, H. 12 Cemaziyel'ahir 1055, M. Ağustos 1645). "*Hoca Ülmen zaviyesi Şeyhi Abdurrahim Efendi'nin Efendinin kızları Seyyide Abide ve Seyyide Fatma nam hatunlara vasiyet olduğunu gösteren ilam*".

¹⁴² M. Karaköse, *a.g.t.*, s.68. (57/1, H. 2 Rebiülevvel 1059/ M. 16 Mart 1649, 76-244). "*Kapan Mahallesi'nde sâkin iken vefat eden merhum Seyyid İnayetullah Efendi'nin kızı Eşe hatun tarafından vekâleti sabit olan Ömer Çelebi ibn-i Cafer, Eşe hatununun oğulları Seyyid Mehmed Çelebi ve Seyyid Hidayet Çelebi'nin vâsileri olan Seyyid Ali Efendi bin Şaban Mehmed Efendi huzurunda merhum Seyyid İnayetullah Efendi'nin mirasını aralarında taksim ettiklerinde sınırları belli mülkü, Seyyid Mehmed Çelebi'nin aldığını ve yine aynı yerde bulunan birkaç mülkü Hidayet Çelebi'nin aldığını gösteren hüccet*".

¹⁴³ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.30 (55/1, 42-110, H. Receb 1055, M. Eylül 1645) "*Hasbek mahallesinde ikamet eden Şakire bint-i Yusuf Bali'nin vekaletini üzerine alan Beruli bin Hasan ile, kardeşi Seyyid Mahmud arasındaki babalarının vefatından sonra hisselerinden şehrin yakınındaki Çukurkuşu denilen mülk tarlanın Seyyid Mahmud tarafından zorla zaptedildiğine ancak Seyyid Mahmud'un otuz yıl önce hisselerin paylaşıldığı o zaman rıza gösterildiğine hüccet-i şer'iyye ile sabit olduğuna dair mahkeme kararını gösteren ilam*".

¹⁴⁴ A. Çapar, *a.g.t.*, s.57 (61/1, 59-185, H. 1061, M. 1650).

¹⁴⁵ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.21 (92, 46, H. 1095, M. 1684).

¹⁴⁶ M. Doğan, *a.g.t.*, s.26 (60/1, 10-33, H. 11 Cemaziyel'ahir 1065, M. 18 Nisan 1655).

¹⁴⁷ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.21 (66/1, 3-6, H. 10 Şaban 1067, M. 24 Mayıs 1657).

¹⁴⁸ Z. Kalıpcıoğlu, *a.g.t.*, s.40 (75, 232, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

¹⁴⁹ H. Şahin, *a.g.t.*, s.41, (77/1, 54/55-116, M. 18 Aralık 1667).

¹⁵⁰ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.43 (92, 197, H. 1095, M. 1684).

¹⁵¹ E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.15 (100/2, 105/106-353, H. 15 Ramazan 1104, M. 19 Mayıs 1693).

¹⁵² Ali Kaplan, "104 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Defteri (H. 1109-1110/M. 1697-1698) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Kayseri 1999, s.45 (104, 102, H. 27 Zilkade-i Şerife 1109, M. 6 Haziran 1698).

Şerife Mümine,¹⁵³ Şerife Esmâ,¹⁵⁴ Şerife Hatice,¹⁵⁵ Seyyide Sabire Hatun¹⁵⁶ Seyyide Rabia kızları Seyyide Hatice ve Seyyide Zahide,¹⁵⁷ Seyyide Rabia¹⁵⁸ ve Eslem Paşa Mahallesi sakinlerinden Selcan bint-i el-Hac Rüstem'dir. Lala Mahallesi'nden Seyyide Şerife'nin mahalledeki menziline Seyyid Hüseyin Bey'e satmış olmasına bakılırsa,¹⁵⁹ bu seyyidelerden bazılarının sosyal hayat içerisinde rol sahibi olduğu anlaşılmaktadır.

İncelediğimiz kaynaklarda Kayseri sancağında yaşamış olan şeriflere rastlanmamıştır. Fakat seyyid ailelerinde 'Şerife' isminin çokça kullanıldığı görülmüştür. Mesela Yenice Mahallesi'nden Şerife Fatma,¹⁶⁰ Hunat Mahallesi sakinlerinden Şerife,¹⁶¹ Güllük mahallesinde sakinlerinden Şerife Ümmi Seleme,¹⁶² Kalenderhane Mahallesi'nden Şerife,¹⁶³ Şeyh Taceddin Mahallesi'nden Şerife Akile,¹⁶⁴ Lala Mahallesi'nden Şerife,¹⁶⁵ Kayseri ahalisinden Şerife,¹⁶⁶ Baldöktü Mahallesi'nden Şerife,¹⁶⁷ Ahi İsa Mahallesi'nden Seyyide Şerife Hatun,¹⁶⁸ Yenice Mahallesi'nden Şerife Fatma,¹⁶⁹ Seyyide Şerife,¹⁷⁰ Bektaş Mahallesi sakinlerinden Şerife Hatun,¹⁷¹ Kapan Mahallesi'nden Şerife Hadice,¹⁷² Güllük Mahallesi'nden Şerife Ümmi Seleme,¹⁷³ mahallelerini tespit edemediğimiz Şerife Kamile Hatun¹⁷⁴ bu unvanı taşıyan kişilerdendir.

2. Meslekleri Açısından XVII. Yüzyıl Kayseri Seyyidleri

Ekte yer alan tabloda görüleceği üzere Kayseri Sancağı'nda yaşadığını tespit ettiğimiz 288 seyyid arasından 83 seyyidin mesleği bilinmektedir. %90'ının Huand (Hunat) Mahallesi ve Kale çevresi gibi merkezi yerleşim yerlerinde ikamet ettikleri

¹⁵³ A. Kaplan, *a.g.t.*, s.48 (104, 118, H. 8 Zilhicce-i Şerife 1109, M. 17 Haziran 1698).

¹⁵⁴ A. Kaplan, *a.g.t.*, s.52 (104, 140, H. 8 Zilhicce-i Şerife 1109, M. 7 Haziran 1698).

¹⁵⁵ A. Kaplan, *a.g.t.*, s. 67 (104, 214, H. 5 Muharrem'ül Kiram 1110, M. 13 Temmuz 1698).

¹⁵⁶ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.31 (57/1, 21-64, H. 24 Zil-kade 1058, M. 10 Aralık 1648).

¹⁵⁷ C. Özmen, s.30 (91/2, 437, H. 26 Safer 1095, M. 13 Şubat 1684 Pazar,).

¹⁵⁸ S. Çördük, *a.g.t.*, s.3, (20/1, 6-34, H. 1027, M.1617).

¹⁵⁹ G. Şen, *a.g.t.*, s.38 (69, 150, H.1069, M.1659).

¹⁶⁰ M. A. Kılıç, *a.g.t.*, s.35 (41/1, 135, H. 16 Recep 1048/ M. 23 Kasım 1638).

¹⁶¹ B. Üstün, *a.g.t.*, s.15 (41/2, 110-387, H. 1048/ M. 1638 – 1639).

¹⁶² B. Üstün, *a.g.t.*, s.68 (41/2, 192-487, (H. 1048/ M. 1638 – 1639).

¹⁶³ S. Deveci, *a.g.t.*, s.119 (55/2, 134-352, H. 30 Şevval-i Mükerrerem 1055, M. 18 Aralık 1645).

¹⁶⁴ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.83 (57/1, 93-305, H. 5 Rebi'ül-ahir 1059, M. 18 Nisan 1649).

¹⁶⁵ A. Çapar, *a.g.t.*, s.31 (61/1, 22-62, H. 1061, M. 1650).

¹⁶⁶ V. Kıvanç, *a.g.t.*, s.45 (64/1, 40-114, H. 1 Safer 1066, M. 30 Kasım 1655).

¹⁶⁷ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.21 (66/1, 3-6, H. 10 Şaban 1067, M. 24 Mayıs 1657).

¹⁶⁸ G. Şen, *a.g.t.*, s.43 (69, 100, H. 1069, M. 1658-1659).

¹⁶⁹ E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.31 (100/2, 144-443, H. Cemâzi'l-evvel 1104, M. Ocak 1693).

¹⁷⁰ S. Deveci, *a.g.t.*, s.108 (55/2, 128-339, H. 15 Şevval 1055, M. 4 Aralık 1645).

¹⁷¹ E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.9 (100/2, 94-219, H. 20 Şaban 1104 / M.25 Nisan 1693).

¹⁷² E. Yılmaz, *a.g.t.*, s.15 (100/2, 105/106-353, H. 15 Ramazan 1104, M. 19 Mayıs 1693).

¹⁷³ B. Üstün, *a.g.t.*, s.68 (41/2, 192-487, H. 22 Zilhicce 1048, M. 26 Nisan 1639).

¹⁷⁴ Mustafa Ertürk, "Kayseri'nin 13 Numaralı Şer'iyye Sicili, Tarih anabilim Dalı", *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 1994, s.22 (13, 336, H. 1018-1019, M. 1609-1610-1611).

görülen bu seyyidlerin beylerbeyi,¹⁷⁵ alaybeyi, alay komutanı,¹⁷⁶ kethüda,¹⁷⁷ kaymakam,¹⁷⁸ nazır,¹⁷⁹ hoca,¹⁸⁰ muallim,¹⁸¹ müftü,¹⁸² müfettiş,¹⁸³ müderris,¹⁸⁴ imam-hatip,¹⁸⁵ müezzin,¹⁸⁶ kadı,¹⁸⁷ şeyh,¹⁸⁸ debbağ,¹⁸⁹ tüccar,¹⁹⁰ eskici, sahtiyan,¹⁹¹ muhtesip,¹⁹² nalbant,¹⁹³ zaviyedar,¹⁹⁴ mübaşir,¹⁹⁵ cizyedar,¹⁹⁶ askeri muhalefat yazıcısı¹⁹⁷ ve tevcihat memuru¹⁹⁸ gibi çeşitli meslekleri yaptıkları görülmektedir. Bu mesleklerin sayısal dağılımına göre seyyidlerden 8'i alaybeyi, 3'ü kaymakam, 3'ü nazır, 7'si kadı, 7'si imam, 6'sı hatip, 3'ü şeyh, 2'si müderris, 12'si zaviyedar, 2'si askeri muhalefat yazarı, 2'si muallim, 2'si müfettiş, 2'si müezzin, 2'si mübaşir ve diğerleri de birer kişi olmak üzere beylerbeyi, alay komutanı, subaşı, zaviye şeyhi, Mevlevihane şeyhi, debbağ, eskici, sahtiyan, hafız, sala müezzini, medrese tamircisi, kethüda, nalbant, hoca, neyzenbaşı, yiğitbaşı, tüccar, inşaat ustası, cizyedar, sancaktar, müfettiş, naip ve muhtesiptir.

Bu meslekleri icra eden seyyidler, Osmanlı devlet ve toplum yapısında mensubu oldukları seyfiye, ilmiye, kalemiye, esnaf ve zanaatkar (ehl-i hiref) ve çiftçi (ehl-i ziraat) şeklindeki sınıflar açısından ayrı ayrı belirtecek olursak; bu sınıflardan ilki olan seyfiyeye mensup olanlardan bir kısmı alaybeyilik ve sancaktarlık gibi görevler yapmış olan seyyidlerdir. Bunlar alaybeyilik yapan Seyyid Mehmed (1079

¹⁷⁵ A. Yıldırım, *a.g.t.*, s.45 (91/3, 318-614, H. 1095, M. 1684).

¹⁷⁶ A. Yıldırım, *a.g.t.*, s.45 (91/3, 318-613, H. 1095, M. 1684).

¹⁷⁷ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.28 (59, 55-155, H. 1 Rebiü'l-evvel 1062, M. 11 Şubat 1652).

¹⁷⁸ Ayşe Türkmen, "96 Numaralı Kayseri Şer'iyeye Sicili (H. 1099/ M. 1687-1689) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998, s.12 (96, 4-9, H. 1095-1100, M. 1687-1689).

¹⁷⁹ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.35 (59, 67-192, H. 10 Şaban 1062, M. 17 Temmuz 1652).

¹⁸⁰ M. Akkan, *a.g.t.*, s.23 (60/2, 126-431, H. Şevval 1065, M. Ağustos 1655).

¹⁸¹ M. Akkan, *a.g.t.*, s.36 (60/2, 154-489, H. 25 Safer 1060, M. 26 Şubat 1650).

¹⁸² L. Alidağı, *a.g.t.*, s.61 (78/3, 267-68, 630, H. 15 Rebiü'l-evvel 1078, M. 4 Eylül 1667).

¹⁸³ A. Yıldırım, *a.g.t.*, s.45 (91/3, 318-615, H. 1095, M. 1684).

¹⁸⁴ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.18 (92, 30, H. 1095, M.1684).

¹⁸⁵ S. Çökük, *a.g.t.*, s.35 (57/3, 226-716, H. 7 Şevval 1059, M. 14 Ekim 1649).

¹⁸⁶ A. Şahin, *a.g.t.*, s.67 (61/1, 73-232, H. 3 Şaban 1061).

¹⁸⁷ A. Çapar, *a.g.t.*, s.35 (61/1, 26-79, H. 1061, M. 1650).

¹⁸⁸ S. Çökük, *a.g.t.*, s.199 (57/3, 261-806, H. Zilhicce 1059, M. Aralık Ocak 1649).

¹⁸⁹ S. Deveci, *a.g.t.*, s.191 (55/2, 171-434, H. 3 Zilhicce'ti's-şerife 1055, M. 20 Ocak 1645).

¹⁹⁰ N. Solmaz, *a.g.t.*, s.31 (82/2, 143-341, (H. 1085, M. 1674-1675).

¹⁹¹ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.61 (57/1, 67-209, H. 27 Safer 1059, M. 12 Mart 1649).

¹⁹² A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.44 (92, 205, H. Cemaziye'l-ahire 1095).

¹⁹³ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.31 (59, 60-173, H. 30 Recep 1062, M. 7 Temmuz 1652).

¹⁹⁴ S. Çökük, *a.g.t.*, s.48 (57/3, 255-789, H. Şaban 1059).

¹⁹⁵ A. Yıldırım, *a.g.t.*, s.29 (91/3, 282-543, H. 1095, M. 1684).

¹⁹⁶ A. Yıldırım, *a.g.t.*, s.38 (93/1, 303-582, H. 1095, M. 1684).

¹⁹⁷ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.12 (96, 4-10, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

¹⁹⁸ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.30 (96, 53-146, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

yılı),¹⁹⁹ Seyyid Ali (1099 yılı),²⁰⁰ Seyyid Mahmud²⁰¹ ve Seyyid İbrahim, miralay olan Mehmed Efendi,²⁰² Anadolu müfettişliği ve sancaktarlığına tayin edilen (10 Safer 1095) Seyyid Mehmed Bey²⁰³ ve sancaktar olan Seyyid Sefer Dede'dir.²⁰⁴ Bu sınıfa mensup olanlardan diğer bir kısmı, daha çok askeri görevler yapanlardır. Bunlar Kayseri Kalesi'nde kethüdalık yapan Hoca Balı,²⁰⁵ kethüda vekili Seyyid Hüseyin Ağa,²⁰⁶ Kayseri Kalesi neferlerinden Seyyid Hüseyin Ağa ibn-i Piyale,²⁰⁷ Kayseri Kalesi muhafızlarından Seyyid İsmail,²⁰⁸ Kayseri Kalesi dizdarı Hacı Bekir,²⁰⁹ sipahiyan olan Seyyid İbrahim Çelebi bin Musli Efendi Bey²¹⁰ ve köy sipahileri Seyyid Ömer Çelebi ile İlyas Bey'dir.²¹¹

Mesleği bilinen seyyidlerden çoğunluğunun ilmiye sınıfı bünyesinde yer alan meslekleri icra ettikleri görülmektedir. Bu mesleklerden biri müderrislik olup tespitlerimize göre Kayseri'de bu görevi Köşk Medresesi'nin müderrisi olduğu anlaşılan Şeyh Seyyid Mehmed,²¹² Seyyid Mustafa,²¹³ Seyyid Mustafa Efendi,²¹⁴ Şifaiye Medresesi müderrisi olan Mevlâna Hüseyin Efendi, Seyyid Ahmed Efendi²¹⁵ ve Seyyid Abdürrahim Efendi²¹⁶ yapmıştır. Sahip oldukları nitelikleri itibarıyla Kayseri'de Siti Hatun tarafından yaptırılan muallimhanenin muallimi olan Seyyid Mustafa'yı, onun

¹⁹⁹ Z. Kalıpçıoğlu, *a.g.t.*, s.31 (75, 161, H. 1073, M. 1663-1663-1664).

²⁰⁰ A. Türkmen, s.22 (96, 28-87, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²⁰¹ BOA, A. DVNS. MHM. d.52, b.1014, H. 19-04-992. "*Karaman beylerbeyisine hüküm: Sabıkan Kayseri Beyi Mustafa mektub gönderip Kayseri Alaybeyisi Mahmud'un zaameti karyelerinden Salur karyesi halkından Kanlu Osman denilen kimseden vilayet halkı şikâyet etmekle bizzat bu işi tahkik edip cürmü sabit olursa kayd u bend ile merkeze göndermesi.*"

²⁰² BOA, İE.AS., vrk.23, b.2041, H. 08-11-1077. "*Kayseriye sancağının Karinebad ve Karataş nahiyelerinde timar sahibi bulunan Seyyid Mehmed'in vefatı hasebiyle timarının oğlu Süleyman'a ihsanı hakkında Miralay-ı Kayseri Mehmed imzalı arz.*"

²⁰³ A. Yıldırım, *a.g.t.*, s.45 (91/3, 318-615, H. 1095, M. 1684).

²⁰⁴ V. Kıvanç, *a.g.t.*, s.55 (64/1, 56-154, 22 Rebiyyü'l-evvel 1066, M 19 Ocak 1656).

²⁰⁵ BOA, A. DVNS. MHM. d.19, b.696, H. 16-04-980. "*Erbab-ı tımdardan Şeyhî ve karındaşı Memi ve Kayseri Kalesi Kethüdası Hoca Balı hakkında şikâyet edilmekle tahkik edüp sabit olursa alakaları kesilip Kıbrıs'a sürülmeleri.*"

²⁰⁶ A. Kaplan, *a.g.t.*, s.39 (104, 69, H. 6 Zilkade-i Şerife 1109, M. 16 Mayıs 1698).

²⁰⁷ G. Şen, *a.g.t.*, s.38 (69, 46, H. 1069- M. 1659).

²⁰⁸ Murat Tan, "66/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1067-1068/ M. 1656-57) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998, s.53 (66/2, 137-384, H. 1067-68, M. 1656-57).

²⁰⁹ BOA, A. DVNS. MHM. d.15, b.52, H-17-01-979.

²¹⁰ S. Çördük, *a.g.t.*, s.283 (20/1, 93- 434, H. 1027, M. 1617).

²¹¹ S. Deveci, s.52 (55/2, 176-446, H. 1055, M. 1645).

²¹² BOA, A. DVNS. MHM. d.91, b.25, H-16-01-1056.

²¹³ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.24 (96, 33-97, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²¹⁴ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.18 (92, 30, H. 1095, M. 1684).

²¹⁵ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.49 (55/1, 86-228, H. 26 Şaban 1055, M. 17 Ekim 1645).

²¹⁶ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.56 (66/1, 93-195, H. 10 Zilkade 1067, M. 20 Ağustos 1657).

yerine tayin edilen oğlu Seyyid Abdülmecid'i²¹⁷ ve ulema zümresine mensup olan Mevlâna Abdurrahman Seyyid Hasan'ı²¹⁸ da bu çerçevede zikredebiliriz.

İlmiye sınıfına mensup olan seyyidlerden bir kısmı da kadı ve kadı naipliği yapmıştır. Bu görevlerden ilkinin yapanlar Seyyid Hüseyin Efendi,²¹⁹ Mevlâna Seyyid Şah Mehmed Efendi ibn-i Seyyid Abdülkadir Efendi,²²⁰ Mevlâna Seyyid Salih, Mevlâna Seyyid Mehmed,²²¹ Mevlâna Seyyid Abdurrahman Hüsali,²²² Mevlâna Mahmud²²³ Mevlâna Seyyid Osman,²²⁴ Seyyid Mehmed²²⁵ ve Seyyid Mehmed Efendi²²⁶ ve Mevlâna Mehmed Abdülkerim,²²⁷ ikincisini yapanlar ise Seyyid Nuh Efendi ibn-i Ömer Efendi,²²⁸ Seyyid İbrahim Efendi²²⁹ ve Seyyid Arif Mehmed Efendi'dir.²³⁰

İlmiye sınıfı mensubu bazı seyyidler, seyyid ve şerif zümresinin işleri ile ilgilenmek üzere kurulan Nakibüleşraflik kurumuna bağlı bir görev olup Nakibüleşrafın eyalet ve sancak merkezlerindeki temsilcisi konumunda olan Nakibüleşraf Kaymakamlığı²³¹ görevini yapmışlardır. Kayseri sancağının merkezine kaymakam olarak tayin edilen Seyyid Abdüsselam Çelebi²³² ve sancağın 'kenarına' kaymakam olarak tayin edildiği anlaşılan Seyyid Mustafa Efendi²³³ ile Seyyid Emrullah Efendi²³⁴ bu görevi yapan seyyidlerdir.

Osmanlı ilmiye teşkilatı bünyesindeki görevlerden bir diğeri olan imamlık, hatiplik ve müezzinlik de birçok seyyidin ifa ettiği mesleklerdendir. Örneğin Talas Karyesinden Seydi Ali Halife,²³⁵ Hatiroğlu Camii'nde görev yapan Molla Ahmed,²³⁶ Han Camii Şerif'inde görev yapan Seyyid Mustafa Çelebi bin Seyyid el-Hac

²¹⁷ M. Akkan, *a.g.t.*, s.36 (60/2, 154-489, H. Safer 1060, M. Şubat 1650).

²¹⁸ Özen Tok, "Osmanlı Dönemi Hekim-Hasta İlişkileri (Kadı Sicillerine Göre XVII ve XVIII Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", *Uluslararası Diller, Edebiyat ve Türk Tarihi Dergisi* C.3-4, 2008, s.794. "Kadı sicillerinde, tıp tarihi ve deontolojisi ile tıbbi folklorumuzu ilgilendiren kayıtlar yer almaktadır. Mesela, 13 Rebiyülahir 1066 (9 Şubat 1656) tarihli hüccete göre, Köyyıkan Mahallesinden Üstad Seyyid Mustafa bin Seyyid Satılmış tabip ve cerrah zümresinden olduğu anlaşılmaktadır."

²¹⁹ M. Aydoğan, *a.g.t.*, s.23 (H. 8 Şevval 1094/ M. 30.09.1683, 91/1, 102-234).

²²⁰ S. Çördük, *a.g.t.*, s.11 (20/1, 33-139, H. 1027, M. 1617).

²²¹ E. Demir *a.g.t.*, s.35 (61/2, 127-409, H. Cemaziye'l ahir 1061, M. 22 Mayıs).

²²² G. Şen, *a.g.t.*, s.46 (69, 123, H. 1069, M.1658-1659).

²²³ A. Şahin, *a.g.t.*, s.36 (74/2, 143-307, H. 25 Zi'l-hicce 1077, M. 18 Haziran 1667).

²²⁴ L. Alidağı, *a.g.t.*, s.31 (78/3, 216-330).

²²⁵ BOA, *TS. MA. e*, 755, 72 (TSMA No: 6258/1), H. 29-11-1013.

²²⁶ BOA, *İE.EV.*, 9, 1077, H-01-09-1088.

²²⁷ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.17 (96, 15-43, H. 1099-1100 M. 1687-1689).

²²⁸ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.42 (66/1, 56-124, 8 Şevval 1067, M. 20 Temmuz 1657).

²²⁹ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.24 (92, 65, H. 1095, M. 1684).

²³⁰ A. Kaplan, *a.g.t.*, s.39 (104, 71, H. 2 Cemaziye'l-ahir 1109, m. 16 Aralık 1697).

²³¹ Muhammed Köse, "Kayseri Şehri 1830-1860 İdari, Demografik, Sosyal ve İktisadi Yapısı", *Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları Tarih Dizisi*, 2018, s.72.

²³² M. Özbek, *a.g.t.*, s.45 (88, 299, H. 1089-1090, M. 1678-1679).

²³³ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.12 (96, 4-9, H. 1099-1100 M. 1687-1689).

²³⁴ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.31 (96, 55-154, H. 1099-1100 M. 1687-1689).

²³⁵ S. Çördük, *a.g.t.*, s.3 (20/1, 6-34, H. 1027, M. 1617).

²³⁶ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.56 (66/1, 91-191, H. 5 Zilkade 1067, M. 15 Ağustos 1657).

Abdülkasım Çelebi,²³⁷ Hürrem Çavuş Mahallesi'ndeki mescid-i şerifte görev yapan el-Hac Seyyid İslam ve Halife bin el-Hac Hasan,²³⁸ Seyyid Kalender,²³⁹ Seyyid Mustafa, Seyyid Fethullah,²⁴⁰ Molla Hasan ibn-i Salih²⁴¹ ve Seyyid İbrahim Efendi²⁴² imam veya hatip olarak, Seyyid Mustafa ve Seyyid Fethullah da sala müezzini olarak²⁴³ görev yapan seyyidlerdendir.

Bunların haricinde yine ilmiye teşkilatı kapsamındaki meslekleri yapan seyyidler olarak müftülük mesleğini icra eden Seyyid Mehmed Efendi'yi,²⁴⁴ tabiplik mesleğini icra eden Üstad Seyyid Mustafa bin Seyyid Satılmış'ı,²⁴⁵ Kayseri sancağının umur-ı kısmet-i askeriyesinin muhalefatını yazmakla görevli Seyyid Mustafa Efendi²⁴⁶ ve Seyyid İbrahim Efendi'yi²⁴⁷ de belirtmek gerekir.

Kayseri sancağındaki seyyidlerden bir kısmı da esnaf ve zanaatkârlıkla meşguldü. Mesela Haffaflar yiğitbaşısı Üstad Mustafa, Seyyid Ali ibn ebu'l- Müslim ve el-Hac Sefer eskicilik ve yer yer sahtiyanlık yapmaktaydılar.²⁴⁸ Debbâğ taifesinin yiğitbaşısı olan Seyyid Ahmed Çelebi ibn Himmeh²⁴⁹ ve Mükremin Mahallesi'nden Seyyid el-Hac Seydi²⁵⁰ Osmanlı'da önemli zanaatlardan biri olan deri işlemeciliğini yapmaktaydı. Gömeç Hisarı Karyesi'nden Seyyid Yakup Çelebi bin Seyyid Süleyman Çelebi, oğlu Mahmud Çelebi ve cediti Ahi Bedreddin ailece tüccardı.²⁵¹ Aynı şekilde Seyyid İbrahim Çelebi ibn Seyyid Abdülkadir Çelebi,²⁵² Seyyid Mehmed²⁵³ ve Seyyid Abdülbaki de ticaretle meşguldü.²⁵⁴ Seyyid Ahmed Neyzenbaşılık,²⁵⁵ Bozatlı Mahallesinde Seyyid Kasım Çelebi ve Seyyid el-Hac Mehmed Çelebi²⁵⁶ nalbantlık yapmaktaydı.

Kayseri sancağı seyyidlerinden bir kısmı ifa ettikleri asıl meslekleri dışında medrese, cami, zaviye gibi çeşitli vakıf kurumlarında mütevellilik, nazırlık ve zaviyedarlık gibi görevleri de yapmışlardır. Mesela Seyyid Nuh Efendi Anbarviran

²³⁷ Z. Kalıpçoğlu, *a.g.t.*, s.18 (75, 77, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

²³⁸ Z. Kalıpçoğlu, *a.g.t.*, s.26 (75,134, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

²³⁹ S. Çökük, *a.g.t.*, s.141 (57/3, 226-716, (H. 1027, M. 1617).

²⁴⁰ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.24 (96, 33-97, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²⁴¹ R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.56 (66/1, 91-191, H. 5 Zilkade 1067, M. 15 Ağustos 1657).

²⁴² A. Türkmen, *a.g.t.*, s.22 (96, 27-84, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²⁴³ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.24 (96, 33-97, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²⁴⁴ G. Şen, *a.g.t.*, s.34 (69, 15, H. 1069, M. 1658-1659).

²⁴⁵ BOA, A. DVNS. MHM. d.110, b.1986, H-10-12-1109.

²⁴⁶ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.12 (96, 4-10, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²⁴⁷ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.27 (96, 45-126, H. 1099-1100, M. 1687-1689).

²⁴⁸ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.61 (57/1, 67-209, 9 Safer 1059).

²⁴⁹ Z. Kalıpçoğlu, *a.g.t.*, s.38 (75, 215, H. 1073-1074, M. 1663-1664).

²⁵⁰ S. Deveci, *a.g.t.*, s.49 (55/2, 171-434, H. 1055, M. 1645).

²⁵¹ C. Özmen, *a.g.t.*, s.24 (91/2, 399, H. Safer 1095, M. 1684).

²⁵² R. Yurtlak, *a.g.t.*, s.58 (66/1, 97-200, 10 Zilkade 1067).

²⁵³ M. Sezer, *a.g.t.*, s.18 (78/2, 115-121, H. 23 Safer 1079, M. 2 Ağustos 1668).

²⁵⁴ BOA, C..ML., 538, (H-29-08-1024).

²⁵⁵ M. Tan, *a.g.t.*, s.47 (66/2, 127-329, (H. 1067-1068, M. 1656-57).

²⁵⁶ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.31 (59, 60-173, 30 Recep 1062, M. 7 Temmuz 1652).

Karyesi'nde yer alan Seyyid Muhammed Paşa Evkafı'nın²⁵⁷ mütevellisiydi. Şeyh Lütfullah Evkafı'na Seyyid Ahmed Efendi Vakfı'ndan Seyyid Şeyhi İbn Ali²⁵⁸ karşılıksız müteveli olmuştu. El-Hac İbrahim Vakfı'nın mütevellisi Seyyid Mustafa idi.²⁵⁹ Seyyid Osman, Mükerrime Hatun'un kendisi için vakfettiği Ecza-i Şerife Vakfı'nın mütevellisiydi.²⁶⁰ Mevlâna Hüseyin Efendi²⁶¹ Şifaiye Medresesi'ne müderris ve evkafına müteveli olarak belirlenmişti. Pervane Bey Medresesi vakfına ait bütün vergilerin toplanması ve diğer hizmetlerin görülmesi için Seyyid el-Hac Mustafa²⁶² müteveli olarak seçilmişti. Ali Cafer Zaviyesinin zaviyedarı Seyyid Hidayettullah,²⁶³ Gesi Karyesi'nde bulunan Ahi Ali Zaviyesinin zaviyedarı ve mütevellisi Seyyid İsmail,²⁶⁴ Ulûmüddin zaviyesinin zaviyedarı ve mütevellisi Seyyid Mahmud idi.²⁶⁵ Seyyid Tahir,²⁶⁶ Seyyid Mustafa Efendi,²⁶⁷ Seyyid Halife²⁶⁸ ve Seyyid Şaban Ağa²⁶⁹ ise nazırlık görevi yapmışlardı.

Sonuç

Bu tespitlere göre denebilir ki, seyyidler Kayseri Sancağı'nın XVII. yüzyıldaki toplumsal yapısını oluşturan önemli toplumsal zümrelerden birisiydi. Bu zümre mensuplarının yoğunlukla Huand (Hunat) ve Kapan Mahallesi gibi sancak merkezindeki mahallelerde meskûn oldukları görülmektedir. Onların bu mahallelerde yaşıyor olmalarının sebebi, daha çok ilmiye teşkilatına bağlı görevleri yapmalarıyla bağlantılı olabilir.

Kayseri sancağı seyyidlerinden meslekleri belli olanların daha çok müderrislik, kadılık, kadı naipliği ve imamlik gibi ilmiye teşkilatı kapsamındaki mesleklere sahip oldukları görülmektedir. Seyyidlerin dinî nitelikli bir toplumsal zümre olduğu göz önüne alındığında, bu durum tabii olsa gerektir. Bunun yanında onlardan alaybeyilik ve kale kethüdalığı gibi askeri-idari görevleri yapanlar ve esnaf ve zanaatkârlıkla meşgul olanlar da belirgin düzeydedir. Öte yandan incelediğimiz kaynaklarda ziraatla meşgul olan seyyidlere rastlanmamış olması ise dikkat çekicidir.

Kaynakça

1. Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi

²⁵⁷ M. Doğan, *a.g.t.*, s.51 (60/1, 35-132, H. 29 Receb, M. 4 Haziran).

²⁵⁸ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.43 (55/1, 74-193, 18 Şaban 1055, M. 9 Ekim 1645).

²⁵⁹ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.336 (57/1, 91-301, H. 5 Rebi'ül-evvel 1059).

²⁶⁰ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.26 (96, 41-113, H. 1091100, M. 1687-1689).

²⁶¹ M. Yılmaz, *a.g.t.*, s.337 (86-28, H. 1055, M. 1645).

²⁶² A. Türkmen, *a.g.t.*, s.41 (96, 87-225, H. 1099-1110, M. 1687-1689).

²⁶³ M. Özbek, *a.g.t.*, s.42 (88, 272, H. 1089-1090, M. 1678-1679).

²⁶⁴ A. A. Ünal, *a.g.t.*, s.46 (92, 215, H. 1095, M. 168).

²⁶⁵ A. Türkmen, *a.g.t.*, s.33 (96, 62-172, H. 1095, M. 1684).

²⁶⁶ M. Karaköse, *a.g.t.*, s.82 (57/1, 91-301, H. 5 Rebi'ülahir 1059, M. 18 Nisan 1649).

²⁶⁷ M. Oğuz, *a.g.t.*, s.35 (59, 67-192, 10 Şaban 1062, H. 10 Şaban 1062, M. 17 Temmuz 1062).

²⁶⁸ E. Demir, *a.g.t.*, s.24 (61/2, 110-351, H. Şevval, 1061, M. Eylül 1651).

²⁶⁹ L. Alidağı, *a.g.t.*, s.25 (78/3, 208-307, H. 4 Cumâde'l-âhir 1079, M. 9 Kasım 1668).

BOA, A. DVNS MHM. d.19, b.696, H-16-04-980.
BOA, A. DVNS. MHM. d.48, vrk.516, H-2 -11-990.
BOA, A. DVNS. MHM. d.48, b.783, H-2 -01-991.
BOA, A. DVNS MHM. d.52, b.1014, H-19-04-992.
BOA, A. DVNS. MHM. d.43, b.14, H-18-03-988.
BOA, A. DVNS. MHM. d.72, b.9, H-09-03-1003.
BOA, A. DVNS. MHM. d.71, b.443, H-29-10-1003.
BOA, A. DVNS. MHM. d.73, b.605, H-20-11-1003.
BOA, A. DVNS. MHM. d.73, b.914, H-13-10-1003.
BOA, A. DVNS. MHM. d.91, vrk.25, b.149, H-16-01-1056.
BOA, A. DVNS. MHM. d.91, b.11, H-04-01-1056.
BOA, A. DVNS. MHM. d.106, vrk.2, b.174, H-29-08-1106.
BOA, A. DVNS. MHM. d.108, vrk.208, b.177, H-20-06-1107.
BOA, A. DVNS. MHM. d. 110, b.1986, H-10-12-1109.
BOA, C..ML., vrk.386, b.538, H-29-08-1024.
BOA, C..DH. d.307, b.224, H-29-03-1056.
BOA, İE.AS., vrk.23, b.2041, H-08-11-1077.
BOA, İE. EV., vrk.9, b.1077, H-01-09-1088.
BOA, İE.EV., d.33, vrk.9, b.1077, H-01-09-1088.
BOA, TS. MA., e., vrk.755, d.72, b.6258, H-29-11-1013.

2. Tezler

Akkan, Meltem; "60/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye sicili (H.1065, M. 1655) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, 2003.

Akpınar, Deniz; "77/2 Numaralı Şer'iyye Sicili (H. 1078/ M. 1667) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2006.

Alıdağı, Leyla; "78/3 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078 – 1079/ M. 1668) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2009.

Aydoğan, Muhittin; "91/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1094- M. 1683) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002.

Aytekin, Hakan; "91 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicilinin (S. 01-81) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1094/M. 1683)", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2006.

Çapar, Ahmet; "61/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1061- M. 1650) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002.

Çevik, Murtaza; "78/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078-1079/ M. 1668) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2009.

Çökük, Serpil; "57/3 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme (H. 1058-1059 / M. 1648-1649)", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010.

Çördük, Selahattin; "20/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1027/ M. 1617) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1995.

Demir, Erdinç; "61/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1061- M. 1651) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002, s.21 (61/2, 105-337, H. 10 Şevval 1061, M. 5 Eylül 1651).

Deveci, Sefure; "55/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme (H. 1055 / M. 1645)", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2002.

Doğan, Mesude; "60/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye sicili (H. 1065-M. 1655) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, 2001.

Ertürk, Mustafa; "Kayseri'nin 13 Numaralı Şer'iyye Sicili", Tarih Anabilim Dalı, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 1994.

Kaplan, Ali; "104 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1109 /M. 1697) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, Kayseri 1999.

Kalıpçıoğlu, Zeynep; "75 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi (H. 1073- 1074/M. 1663-1664)", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1996.

Karaköse, Murat; 57/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1058-1059 / M. 1648-1649) Transkripsiyon ve Değerlendirme, Tarih Ana Bilim Dalı Genel Türk Tarihi Bilim Dalı *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2010.

Kılıç, Mehmet Ali; "41/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1048/ M.1638-1639) Transkripsiyon ve Değerlendirme", Tarih Anabilim Dalı, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2008.

Kıvanç, Vehbi; "64/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1066 / M. 1655-1656) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010.

Oğuz, Mustafa; "59 Numaralı Şer'iyye Sicili (H. 1062/ M. 1652) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998.

Özbek, Mehmet; "88 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili H. 1089-1090 M. 1678-1679. Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1995.

Özdemir, Ali; "64/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H.1066/M.1655–1656) Transkripsiyon ve Değerlendirme Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2009.

Özmen, Cengiz; "91/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1094/1095-M.1683/1684) Transkripsiyon ve Değerlendirme", Tarih Anabilim Dalı, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2002.

Sezer, Musa; "78/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078-1079/ M. 1668) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2008.

Solmaz, Nihal; "82/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H.1085/M.1674-1675) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010.

Şahin, Ayşe; "74/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Yeniçağ Bilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010.

Şahin, Hilal; "77/1 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1078 / M. 1667) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2006.

Şen, Gültekin; "69 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili H. 1069/ M. 1658-1659 Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1996.

Tan, Murat; "66/2 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1067-1068/ M. 1656-57) Transkripsiyon ve Değerlendirme", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998.

Türkmen, Ayşe; "96 Numaralı Kayseri Şer'iyye Sicili (H. 1099/ M. 1687-1689) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi", *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998.

Üstün, Bayram; “41/2 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili (H. 1048/ M. 1638 – 1639) Transkripsiyon ve Değerlendirme”, Tarih Anabilim Dalı, *Yüksek Lisans Tezi*, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2009.

Ünal, Ayhan Afşin; “92 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili Transkripsiyon ve Değerlendirme H. 1095 (M. 1684)”, *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, 1995.

Yıldırım, Abdurrahman; “91/3 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili (H. 1095 /M. 1684) Transkripsiyon ve Değerlendirme”, *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, Kayseri, 2002.

Yılmaz, Emel; “100/2 Numaralı Şer’iyye Sicili (H.1104/M.1692) Transkripsiyon ve Değerlendirme”, *Yüksek Lisans Tezi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 2010.

Yılmaz, Mukaddes; “55/1 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili (H. 20555/M. 1645) Transkripsiyon ve Değerlendirme”, *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Erciyes Üniversitesi, Kayseri, 1998.

Yurtlak, Rıdvan; “66/1 Numaralı Kayseri Şer’iyye Sicili (H. 1067/ M. 1657) Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi”, *Yüksek Lisans Tezi*, Tarih Anabilim Dalı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erciyes Üniversitesi, 1998.

3. Telif ve Tetkik Eserler

Akdemir, Muhammet Sadık; “Osmanlı Devleti’nde Ispartalı Nakîbüleşraflar”, *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*:Yıl. 2, 2016.

Brack, Jonathan; “Islamic Literature and Intellectual Life in Fourteenth- and Fifteenth-Century Anatolia (Edited by A.C.S. Peacock Sara Nur Yıldız)”, 2016, s.333-360.

Bernheimer, Teresa; “The Niq’Ába, the Headship of the ‘Alid Family”, *The ‘Alids The First Family of Islam*, Edinburg University Press, 2013, s. 750-1200.

Buzpınar, Şit Tufan; “Nakîbüleşrâf”, *DİA*, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı: C.32, s.322-324.

Fişne, Sevda; “Osmanlı Dönemi Ankara’ında Sosyo-Ekonomik ve Demografik Açından Seyyidler ve Şerifeler”, *Yüksek Lisans Tezi*, 2013.

Güler, Ümit; “Osmanlı Sosyal Hayatında Seyyidler: 18. ve 19. yy. Diyarbakir Örneği”, *Doktora Tezi*, 2021.

Göde, Kemal; “Halil Edhem (Eldem) ve Kayseri Şehri-Selçuklu Tarihi’nden Bir Bölüm”, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı, *Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları*, Yayın No:84, 2011.

Işık, Ayhan; “Meşîhat Arşivi Belgeleri Işığında Seyyidler ve Nakîbü’l-Eşrâflık Müessesesi”, *Doktora Tezi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul 2013.

Işık, Ayhan; " Nakîbü'l Eşraflık Müessesesinin Tarihi Serüveni", *Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi*: S.23, 2014, s. 60-65.

Işık, Ayhan; " Osmanlı Devleti'nde Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi ve Çankırı Seyyidleri", *Çankırı'nın Manevi Mimarları Sempozyum Bildirileri*, Çankırı Karatekin Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü, 2017, s. 363-380.

Kazuo, Morimoto; "How to Behave Toward Sayyids and Sarifs: a Trans-sectarian Tradition of Dream Accounts", *Sayyids and Sharifs in Muslim Societies, The living links to the Prophet* 2012, s.15-37.

Kılıç, Rüya; "Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler", İstanbul: Kitap Yayınevi, 2012.

Kızmaz, Nuran; "Sosyal Bütünleşme Bağlamında Güneydoğu Anadolu'da Değişen Seyyidlik ve Şeriflik Algısı ve İşlevi: Turabdin Örneği", *Doktora Tezi*, İstanbul 2019.

Koç, Yunus; Murat Tuğluca; "Klasik Dönem Osmanlı Ceza Hukukunda Yargılama ve Toplumsal Yapı", *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları*: S.2, 2006 (Güz), ss.7-24.

Köse, Muhammed; "Kayseri Şehri 1830–1860 İdari, Demografik, Sosyal ve İktisadi Yapısı", *Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları Tarih Dizisi*, 2018.

Küçükaşçı, Mustafa Sabri; "Tarihi Süreçte Seyyid ve Şerif Kavramlarının Kullanımı", *Osmanlı Araştırmaları XXXIII*, İstanbul 2009.

Sarıcık, Murat; İsmail Katgı; "Osmanlı Devleti'nde Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi", Tanıtım ve Değerlendirme, *Uludağ Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*: C. 21, S.1, 2012 s. 175-184.

Şeker, Birsen; "Havâss-ı Refîa (Eyüp) Şer'iyeye Sicillerine Göre Seyyidler 1113-1126 (1702-1714)", *Yüksek Lisans Tezi*, 2021.

Thornton, Thomas; "Osmanlı'da Siyaset, Toplum, Din, Yönetim (1793-1807) (Çev. Ercan Ertürk)", *Tarih Vakfı Yurt Yayınları*, İstanbul 2015.

Tok, Özen; "Osmanlı Dönemi Hekim-Hasta İlişkileri (Kadı Sicillerine Göre XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Kayseri Örneği)", *Uluslararası Diller, Edebiyat ve Türk Tarihi Dergisi*: C. 3-4, 2008.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı; "Osmanlılarda Nakîbü'l Eşraflık", *Nostalji, Marife*, 2004, s. 431- 438.

Ünal, Mehmet Ali; "Osmanlı Müesseseleri Tarihi", Fakülte Kitapevi, Isparta 2007.

Ekler**Ek 1.**

Kayseri Şer'iyye Sicillerine Göre XVII. yüzyılda Seyyidlerin Yerleşim Yerleri ve Meslekleri					
Tarih	Sicil No	Sıra-Belge No	Yerleşim Yeri	Seyyid İsmi	Meslekleri
1019-20	15/2	978	Niğde Kadılığı	Mevlâna es-Seyyid İnaletullah Efendi	Kadı
1027	20/1	1/1		Es-Seyyid Mustafa	Zaviyedar
		33/139	Edne	Mevlâna es-Seyyid Şah Mehmed Efendi ibn-i es-Seyyid Abdülkadir Efendi	Kadı
		1-18		Molla Abdülkadir	İmam
		1031	Ulu Bürüngüz Köyü	Es-Seyyid Gazi	Subaşı
1048	41/1	317	Palas Kazası, Hınzırı Nahiyesi	Es- Seyyid Abdülgani Çelebi	Zaviyedar
1048	41/2	201-510	Akdağ	Es-Seyyid Mahmut Efendi	Kadı
1055	55/1	1-1	Kayseri	Abdürrahim Efendi	Zaviye Şeyhi
		18/51	Kayseri	Şeyh Mehmet Efendi	Mevlevihane Şeyhi
		83-219	Kayseri	Mevlâna es-Seyyid Abdülkadir Efendi ibn-i es-Seyyid Mehmed Efendi	Müderriş
		157-402		Es- Seyyid Hüseyin Efendi	Kadı
		170-432	Hasayinli Mahallesi	Es-Seyyid Musa Efendi	Kadı
		171-434	Mükremin Mahallesi	Es-Seyyid el-Hac Seydi	Debbağ
1058-59	57/1	67-209	Kayseri	Seyyid Ali bini Ebu'l-Müslim	Eskici, Sahtiyan
		91-301	Hisayunlu Mahallesi	Seyyid Ali Çelebi ibn-i Abdüsselam Ağa	Nazır
		226-716	Kayseri	Es-Seyyid Kalender	İmam Hatip
		255-789	Kayseri	Seyyid Şeyh Mehmed	Zavedar

		256-791	Kayseri	Es-Seyyid Mehmed	Zavedar
		260-806	Kazancık	Şeyh Murad'ın oğlu Seyyid Mustafa	Şeyh
1062	59	55-155	Kayseri	Es-Seyyid Salih Mehmet Efendi	Kethüda
		60-173	Bozatlı Mahallesi	Seyyid Kasım Çelebi, Seyyid el-Hac Mehmed Çelebi	Nalbant
		67-192	El-Hac Arab Mahallesi	Es-Seyyid Mustafa Efendi	Nazır
1065	60/2	126-431	Kayseri	Es-Seyyid Şeyh Mehmed	Hoca
		154-489	Kayseri	Es-Seyyid Abdülmecid	Muallim
1061	61	26-79	Kayseri	Mevlâna Seyyid Salih	Kadı
1061	61/2	110-351	Danışmendli Mahallesi	Es- Seyyid Mehmed Çelebi'nin oğlu Seyyid Halife	Nazır
		127-410	Kayseri	Es- Seyyid Salih Mehmet Efendi	Kadı
		127-410	Kayseri	Es- Seyyid Mehmet Efendi	Müftü
		130-420	Kebe İlyas Köyü	Es- Seyyid Ahmet	Müezzin
1067	66/1	87-184	Kayseri	Es- Seyyid Şeyh Kasım Efendi bin eş-şeyh Mehmet Efendi	Şeyh
		89-186	Kayseri	Eş-şeyh Evhaüddin	Şeyh
		91-191	İçkale	Es- Seyyid Ahmet Çelebi	İmam, Müezzin
1067-68	66/2	127-329	Kayseri	Es- Seyyid Ahmed	Neyzenbaşı
1073-74	75	134	Hürrem Çavuş Mahallesi	El-hac Seyyid İslam ve Halife bin el-hac Hasan	İmam
		215	Kayseri	Es- Seyyid Ahmed Çelebi ibn-i Himmed	Yigitbaşı
		161-344	Cebel-i Erciyes Nahiyesi	Es- Seyyid Mehmed	Alaybeyi
1078	77/1	49-104	Alaca Mescit Mahallesi	Es- Seyyid Kasım	Zaviyedar
1078/79	78/3	216-330	Kayseri	Mevlâna Seyyid Osman	Kadı

		249-594	Köstere Nahiyesi, Süngen Köyü	Es- Seyyid Mehmed	Alaybeyi
		252/-60253	Kayseri	Es- Seyyid Mehmet Buhari	Hatip
		26/68-630	Kayseri	Es- Seyyid Mehmet	Müftü
		282-658	Kayseri	Es- Seyyid Mahmut Ağa	Mübaşir
1085	82/2	143-341	Kayseri	Seyyid Hasan bin Mehmed	Tüccar
1089-90	88	227	Kayseri Sancağı, Kuyucak Karyesi	Es- Seyyid İbrahim	Alaybeyi
		235	Kayseri Sancağı	Es- Seyyid İbrahim	Beylerbeyi
		244	Haseki Mahallesi	Es-Seyyid Abdülmecid	Hatip
		260	Niğde Sancağı	Seyyid Mehmed	Alaybeyi
		272	Kayseri	Es- Seyyid Hidayetullah, Seyyid Abdulkadir ve Seyyid Mustafa	Zaviyedar
1091	90	31	Sarımsaklı	Es- Seyyid Ömer Ağa	İnşaat Ustası
		155	Kayseri Sancağı	Es- Seyyid İbrahim	Alaybeyi
1095	91/3	282-543	Kalenderhane Mahallesi	Es- Seyyid Mehmet Ağa	Mübaşir
		303-582	Kayseri	Es- Seyyid Sunullah	Cizyedar
		318-613	Kayseri Sancağı	Es- Seyyid İbrahim	Alay Komutanı
		318-615	Kayseri	Es- Seyyid Mehmet Bey	Müfettiş ve Sancaktar
1095	92	12	Karaderesi Karyesi	Seyyid Bayezid oğlu Seyyid Ahmed	Zaviyedar
		30	Hisayunlu mahallesi	Es- Seyyid Hüseyin Efendi oğlu es-Seyyid Mustafa Efendi	Müderris
		65	Cırlavuk Karyesi	Es-Seyyid İbrahim Efendi	Naib
		205	Kayseri Sancağı	Es- Seyyid Halil Çelebi	Muhtesib
		215	Gesi Karyesi	Es-Seyyid İsmail	Zaviyedar

1099-100	96	4-9	Kayseri	Es-Seyyid Mustafa Efendi	Kaymakam
		4-10	Kayseri Sancağı	Es- Seyyid Mustafa Efendi	Askeri Muhalefat Yazarı
		4-11	Veli Beğ Karyesi	Es-Seyyid Hasan, Seyyid Ömer	Zaviyedar
		15-43	Gömeç Hisarı Karyesi	Mevlâna Mehmed oğlu Seyyid Mahmut	Zaviyedar
		25-76	Kayseri	Es- Seyyid Abdüssamed ve Es-Seyyid Kasım	Hafız
		27-84	Kayseri	Es-Seyyid İbrahim Efendi	İmam, Hatip ve talebe zümresine Muhtar
		28-87	Cebel-ı Erciyes nahiyesi, Endürlük Karyesi	Es- Seyyid Ali	Alaybeyi
		29-89	Kalender Mahallesi	Es- Seyyid Abdülmecid	Muallim
		33-97	Kayseri	Es-Seyyid Mustafa ve Es- Seyyid Fehullah	Hatib, İmam, Sala Müezzini
		35-101	Karakaya Karyesi	Es- Seyyid Mehmed	Şeyh
		45-126	Kayseri Sancağı	Es-Seyyid İbrahim Efendi	Askeri Muhalefat Yazarlığı
		53-146	Kayseri	Es- Seyyid Abdullah Efendi	Tevcihat Muhtarı
		55-154	Kayseri	Es- Seyyid Derviş	Kaymakam
		62-172	Kayseri	Es-Seyyid Mahmut	Zaviyedar
1104	100/2	128/29-414	Yahyalı, Kapucu Köyü	Şeyh Seyyid Osman	Zaviyedar
		139-430	Kayseri	Es-Seyyid Emrullah Efendi	Kaymakam
		145-445	Cırgalan Köyüne	Es-Seyyid Hasan Bey	Alaybeyi
		146-447	Kayseri Sancağı	Es- Seyyid Hasan	Alaybeyi
1109-10	104	26-62	Kayseri	Mevlâna es-Seyyid Mehmet Efendi	Medrese Tamirciliği

